

Xəbər
Şamaxıda
toyuna
hazırlaşan
17 yaşlı
nişanlı
qız intihar
etdi
yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 3 aprel 2018-ci il Çərşənbə axşamı № 70 (6959) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

“Müsavət rəhbərliyi ilə görüşdüm, mənə dəstək vermədilər”

Prezidentliyə namizəd Sərdar Cəlalov:
“Pənah Hüseyn isə mənə dedi ki...”
yazısı səh.3-də

Mahmudov, Abbasov, Məmmədov hakimiyyətə qarşı birləşib?

yazısı səh.5-də

Ərdoğan və Netanyahu arasında növbəti “söz dueli”

yazısı səh.8-də

Yeni hökumətdə olmayacaq üç vəzifəli məmurun adları - etimad limitləri bitib

yazısı səh.5-də

Hakimiyyət hansı halda istefaya çağırıla bilər...

yazısı səh.7-də

Parlamentin “susən” deputatları...

yazısı səh.4-də

Cümhuriyyətin 100 illiyinə dair görülən işlər...

yazısı səh.10-də

Turizm nailiyyətləri - viza sadələşir, ölkəyə gələnlərin sayı artır...

yazısı səh.12-də

Banklar yenidən kredit verməyə başlayıb - səhvlər təkrarlanacaq...

yazısı səh.13-də

Mingəçevirdə 14 yaşlı oğlan kanalda batdı

yazısı səh.2-də

Lənkəranda 7 nəfərin ölümünə səbəb olan sürücü həbs edildi

yazısı səh.2-də

Suriyada Türkiyənin qarşısına bu dəfə Fransa çıxarılır

yazısı səh.13-də

ERMƏNİSTANDA İKİNCİ APREL XOFU - “ÖLKƏ NÖVBƏTİ ”SİNDROM” DAN ÇIXMAYACAQ...”

“Sürünən müharibə” hər an qaynar müharibəyə keçid ərəfəsində; erməni ekspertlər: “Sərkisyan zamana və tarixə uduzub”; “Aprel müharibəsindən sonra biz hələ də bilmirik ki, yeni situasiyada necə yaşayacağıq...”

Prezidentliyə namizəd Zahid Orucdan hadisə kimi açıqlamalar

“Əgər seçki oktyabrda keçirilsəydi, çaxnaşma baş verə bilərdi...”

yazısı səh.3-də

Qabil Hüseynli:
“Azərbaycana həm Qərbdən, həm də Rusiyadan təzyiqlər gəlir”

yazısı səh.6-də

ABŞ səfiri
Robert Sekuta
ölkəmizdən
getdi

yazısı səh.7-də

Baxtiyar Sadıqov:
“İqtidarı mitinqlərlə qorxutmaq mümkün deyil”

yazısı səh.6-də

Prezident BNA-nın fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında fərman imzaladı

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Bakı Nəqliyyat Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında fərman imzalayıb. APA-nın məlumatına görə, Bakı Nəqliyyat Agentliyinin Nizamnaməsi təsdiq edilib.

Bakı Nəqliyyat Agentliyində təsisçinin səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi aşağıdakılara həvalə edilib:

Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə:
Agentliyin nizamnaməsinin təsdiq olunması, nizamnamə fondunun miqdarının müəyyən edilməsi;
illik maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi;
icra orqanının yaradılması, onun səlahiyyətlərinin müəyənləşdirilməsi və səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi;

təsərrüfat cəmiyyətlərinin yaradılmasına və ya onlarda iştirak etməyə, idarə, filial və nümayəndəliklərinin yaradılmasına razılıq verilməsi;

xalis aktivlərinin dəyərinin 25 faizindən artıq məbləğdə olan əqdin (xüsusi əhəmiyyətli əqdin) və aidiyyəti şəxslə dəyəri aktivlərinin 5 faizini və daha çox hissəsini təşkil edən əqdin bağlanmasına razılıq verilməsi;

Agentliyin yenidən təşkil və ləğv edilməsi;
Agentliyə:
inkışaf istiqamətlərinin müəyənləşdirilməsi;
strukturunun təsdiqi.

Müəyyən edilib ki, Agentliyin ilkin nizamnamə fondu dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına formalaşır və 1.000.000 (bir milyon) manat təşkil edir; Agentliyin fəaliyyətinə rəhbərliyi həyata keçirmək məqsədilə İdarə Heyəti yaradılır. Agentliyin İdarə Heyəti sədrinin və onun müavinlərinin vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilməsini, habelə onların səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir.

Fərmanla Agentlik "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestrinə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatına alındığı gündən Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında Bakı Nəqliyyat Agentliyinin balansında olan əmlak Agentliyin balansına verilir; "Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin balansından Bakı Nəqliyyat Agentliyinin balansına verilən müəssisələrin siyahısı" təsdiq edilir.

Fərmanla əlaqədar Bakı Nəqliyyat Agentliyi, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti və Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyinə müvafiq tapşırıqlar verilib.

Yeniyetmə kanalda boğuldu

Mingəçevirdə yeniyetmə su kanalında boğulub. APA-nın yerli bürosunun xəbərinə görə, hadisə Yuxarı Qarabağ kanalının Mingəçevirin Energetiklər qəsəbəsi ərazisindən keçən hissəsində baş verib.

Kəlbəcər rayonundan olan məcburi köçkün, Mingəçevir şəhərində yaşayan 2004-cü il təvəllüdü Qafarzadə Nicat Azər oğlu həmyaşıdları ilə birlikdə kanalda çimərkən batıb.

Qafarzadə Nicat Azər oğlunun meyiti dalğıcı-axtarış qrupu tərəfindən batdığı ehtimal edilən yerdən 800 m aralıda tapılaraq sudan çıxarılıb və aidiyyəti üzrə təhvil verilib.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

AVCIYA-nın növbəti seçki seminarları Lənkəran və ətraf rayonlarda keçirildi

Azərbaycanda Vətəndaş Cəmiyyətinin İnkişafına Yardım Assosiasiyasının (AVCIYA)

Seçki Qərargahı prezident seçkisi ilə əlaqədar növbəti seminarları Cəlilabad, Masallı, Astara və Lənkəran rayonlarının seçki fəalları üçün keçirib. Tədbirlərin keçirilməsində məqsəd regionlarda əhalinin seçki fəallığının artırılması və müşahidəçilərin maarifləndirilməsidir.

AVCIYA-nın mətbuat xidmətindən musavat.com-a bildirilib ki, AVCIYA Seçki Qərargahının rəhbəri Məhərrəm Zülfüqarlı AVCIYA-nın fəaliyyəti haqqında qısa məlumat verdikdən sonra, Seçki Qərargahının Fəaliyyət Proqramı, seçki öncəsi ictimai-siyasi vəziyyət, seçkini müşahidə edəcək xarici qurumlar barədə tədbir iştirakçılarına məlumatlandırılıb.

Daha sonra prezident seçkisinin monitorinqini həyata keçirəcək müşahidəçilərə təlimlər keçirilib.

Tədbirlərdə həmçinin AVCIYA Seçki Qərargahının üzvü Elvin Bədəlli, AVCIYA Cəlilabad Regional ofisinin rəhbəri

Cəlil Camalov, rayon koordinatorları və yerli KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

AVCIYA Seçki Qərargahı növbəti seminarları Bakı, Sumqayıt, Abşeron rayonlarının seçki fəalları üçün keçirəcək.

□ Musavat.com

BP-də azərbaycanlıya yüksək vəzifə verildi

BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə regionu, həmçinin Şimali Afrika və Yaxın Şərq bölgəsi üzrə planlaşdırma və kommersiya əməliyyatlarına başçılıq edən Emil İsmayilov bu il mayın 1-dən BP-nin Avstraliya üzrə vitse-prezidenti təyin olunur.

Şirkətdən "APA-Economics"ə verilən xəbərə görə, bu yeni vəzifədə E. İsmayilov BP-nin Avstraliyadakı bütün Apstrim (kəşfiyyat və hasilat) biznesinə rəhbərlik edəcək və BP-nin Asiya Sakit Okean regionu üzrə rəhbər qrupunun üzvü olacaq.

Qeyd edək ki, E. İsmayilov neft və qaz sənayesində 19 ildən artıq təcrübəyə malikdir. Bu müddət ərzində o, BP-nin Bakı, Aberdin və London ofislərində müxtəlif vəzifələrdə çalışıb, bir sıra layihə və birgə müəssisələrlə bağlı işlərə və biznes danışıqlarına başçılıq edib. BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə üzrə regional prezidenti Qəri Counz (Gary Jones) E. İsmayilovun BP-nin regiondakı biznesinin uğuruna böyük töhfələr verib: "Bir peşəkar azərbaycanlı kadrların belə yüksək beynəlxalq vəzifəyə təyin olunması çox sevindirici haldır. Emilə BP-dəki davamlı karyerasında yeni uğurlar diləyirik".

Lənkəranda 7 nəfərin ölümünə səbəb olan sürücü həbs edildi

Respublika Baş Prokurorluğu martın 31-də Lənkəranda yeddi nəfərin ölümünə səbəb olan yol qəzası barədə məlumat yayıb. Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən APA-ya daxil olan məlumatda bildirilir ki, martın 31-də saat 17:30 radələrində Cəfərov Natiq Təbəkül oğlu Ələt-Astara-İran sərhədi yolunun Lənkəran rayonu, Gərmətük qəsəbəsi ərazisindən keçən hissəsində idarə etdiyi "Ford Cargo" markalı 99-JF-224 dövlət qeydiyyat nişanlı avtomobillə hərəkətdə olarkən yol hərəkəti və nəqliyyat vasitələrinin istismarı qaydalarını kobud surətdə pozaraq, avtomobilini qarşı hərəkət zolağına çıxararaq həmin yolla hərəkətdə olan Aslanlı Faiq Tofiq oğlunun idarə etdiyi "Mitsubishi İO" markalı 42-BS-634 dövlət qeydiyyat nişanlı avtomobillə toqquşub, bundan sonra yolun kənarında hərəkətsiz dayanmış "VAZ-21154" markalı 10-VF-815 dövlət qeydiyyat nişanlı avtomobilə çırpılıb.

Yol-nəqliyyat hadisəsi nəticəsində "Mitsubishi İO" markalı avtomobilin sürücüsü Faiq Aslanov və sərnişinləri Gülxanım Aslanova Əliqulu qızı, Aslanov Fikrət Şirəli oğlu, Aslanov Namiq Şirəli oğlu, Aslanova Vəsimə İbrahim qızı, Aslanova Rəziyyə Aslan qızı aldıqları xəsarətlərdən hadisə yerində vəfat edib. Avtomobildə olan digər sərnişin azyaşlı Aslanlı Ülvi Faiq oğlu isə müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alaraq Lənkəran mərkəzi rayon xəstəxanasına yerləşdirilib və aprelin 2-də orada vəfat edib.

Fakta görə Daxili İşlər Nazirliyinin Baş İstintaq və Təhqiqat İdarəsinin Yol nəqliyyat hadisələrinə dair işlər üzrə İstintaq və Təhqiqat şöbəsində Cinayət Məcəlləsinin 263.3-cü (yol hərəkəti və nəqliyyat vasitələrinin istismarı qaydalarını pozma ehtiyatsızlıqdan iki və ya daha çox şəxsin ölümünə səbəb olduqda) maddəsi ilə cinayət işi başlanaraq müvafiq ekspertizalar təyin olunub.

N.Cəfərov iş üzrə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunaraq ona Cinayət Məcəlləsinin qeyd edilən maddəsi ilə ittiham elan olunub və Lənkəran Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Hazırda iş üzrə istintaq tədbirləri davam etdirilir.

DMX və DTX-nın birgə əməliyyat keçirdi, 8 Nepal vətəndaşı tutuldu

Dövlət Miqrasiya Xidməti (DMX) tərəfindən 1 nəfər Mərakeş və 1 nəfər Kamerun vətəndaşı saxlanılıb.

DMX-dən APA-ya verilən məlumata görə, eyni zamanda Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti ilə birgə qanunsuz miqrasiyaya qarşı keçirilmiş tədbirlər zamanı 8 Nepal vətəndaşı tutulub.

Araşdırma zamanı Mərakeş və Nepal vətəndaşlarının Azərbaycan ərazisində olma və yaşama qaydalarını pozduqları məlum olub.

Nepal vətəndaşlarına öz həmvətənləri Parajuli Sitaram tərəfindən Azərbaycanda yüksək aylıq əmək haqqı olan iş vəd edilib, aldadılaraq Azərbaycana gətirilib və sonradan qanunsuz miqranta çevriliblər.

Parajuli Sitaram əvvəllər törətdiyi qanunsuz əməllərə görə DMX tərəfindən ölkə hüdudlarından kənara çıxarılıb.

Bundan əlavə, ölkə ərazisində qanunsuz yaşadığı üçün saxlanılmış Kamerun vətəndaşı Lourile Teneng Meshi Christellenin əvvəllər Azərbaycanda tələbə olduğu müəyyən edilib.

Belə ki, L.T.Meshi Christelleyə əyani təhsil əsasında müvəqqəti yaşama icazəsi verilib, sonradan həmin icazənin ləğv edilməsinə baxmayaraq o, ölkə ərazisini tərk etməkdən boyun qaçırıb.

Əcnəbilərin Azərbaycan Respublikası hüdudlarından kənara çıxarılması istiqamətində müvafiq tədbirlər görülür.

Şamaxıda toyuna hazırlaşan nişanlı qız özünü öldürüb

Şamaxı rayonunda intihar hadisəsi qeydə alınıb. APA-nın yerli bürosunun xəbərinə görə, Çölbağlı kəndində gənc qız özünü asaraq öldürüb.

2001-ci il təvəllüdü Mirzəyeva Ulduz Şəfi qızı yaşadığı evin həyətinəki yardımçı tikilidə özünü kəndirib asıb. Valideynləri onu xəstəxanaya çatdırsalar da, həyatını xilas etmək mümkün olmayıb. U. Mirzəyeva xəstəxanada ölüb.

Kənd sakinləri bildiriblər ki, Ulduz Mirzəyeva Hacıqabul rayonunun Muğanlı kəndində yaşayan xalası oğlu ilə nişanlı olub, yaxın vaxtlarda keçiriləcək toy mərasimində hazır olacağını bildirib.

Fakta bağlı Şamaxı Rayon Prokurorluğu tərəfindən araşdırma aparılır.

Prezidentliyə qeyd almış namizəd, ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu özünün seçki kampaniyasına dəstək məqsədilə bir sıra müxalif partiyalarla danışıqlar aparıb.

Bu barədə "Yeni Müsavat" a Sərdar Cəlaloğlu məlumat verib. Onun sözlərinə görə, bəzi partiyaların sədrləri ilə görüşlər müsbət nəticələnsə də, bəziləri ilə danışıqlarda müsbət cavab almayıb: "Əvvəllər əməkdaşlığımız olmuş müxalifəti partiyalarından AXCP istisna olmaqla, demək olar ki, hamısı ilə bu və ya başqa şəkildə danışıqlar apardım. Müsavat Partiyasının başqanı Arif Hacı ilə görüşdüm, dəstək istədim. Lakin Müsavat Partiyası mənə dəstək verməkdən imtina elədi. KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlu ilə görüşdüm. O dedi ki, bu məsələyə partiyanın Ali Məclisi baxacaq. Lakin bu günə qədər konkret cavab yoxdur. AXP sədri Pənah Hüseynlə görüşüm olub. Pənah bəy isə dedi ki, AXP-nin seçkidə iştirak etməmək barədə qərarı var, amma qeyri-rəsmi şəkildə sizə dəstək verərik. Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə isə özü könüllü şəkildə bəyan edib ki, mənə dəstək verəcək. ALDP sədri Fuad Əliyev imzalarını toplayıb yekunlaşdırdıqdan sonra namizədliyini mənim xeyrimə geri götürdüyünü rəsmən elan edib. ALDP mənim seçki təşviqatında açıq şəkildə iştirak edir. Digər partiyalara da şəxsən müraciət eləmişəm. Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının sədri Əli Əliyev namizədliyimlə bağlı bu günlərdə müsbət mövqə ortaya qoyub. AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı şəxsən mənə səs verəcəyini qəzetə açıqlamasında bildirib. Mən AXCP-yə dəstək üçün müraciət etmədim. Çünki onların dəstəyinə ehtiyacım yoxdur, dəstəklərini istə-

"Müsavat rəhbərliyi ilə görüşdüm, mənə dəstək vermədilər"

Sərdar Cəlaloğlu partiya sədrləri ilə dəstək üçün keçirdiyi görüşlərin detallarını açdı

S.Cəlaloğlu qeyd etdi ki, konstitusiyaya görə, seçkidə iştirak etməyən partiyalar partiya üzvü olmayan vətəndaşların səsvermə hüquqlarını məhdudlaşdırma bilməz: "Hansı partiya bunu edirsə, qanunu pozmuş olur. Çünki konstitusiyaya partiya nizamnaməsindən üstün hüquqa malikdir. Konstitusiyada açıq yazılır ki, vətəndaşların seçmək və seçilmək hüququ var. Tutaq ki, Müsavatın hansısa üzvləri bu hüquqdan istifadə edib səs verərsə, Müsavat Partiyası onun haqqında tədbir görə bilər? Qətiyyə. Ona görə də Müsavat rəhbərliyi istəsəydi bəyan edərdi ki, partiya olaraq seçkidə iştirak etmir, amma üzvlərindən kimlərsə səsvermə hüququndan istifadə edəcəksə gedib Sərdar Cəlaloğluna səs versinlər. Yaxud da Azərbaycan xalqına belə bir müraciət də edilə bilər ki, biz partiya olaraq seçkidə iştirak eləmirik, amma namizədlərdən Sərdar Cəlaloğluna səs verin. Yəni dəstəyi ifadənin müxtəlif yolları var. Sadəcə olaraq, bunu etmədilər. Biz tez-tez birlikdən

danışıq, hökumətlə niyə bacara bilməməkdən gileylənirik. Bax ona görə bacarmıq ki, özümüzlə lazım olanda başqalarından dəstək alırıq, başqalarından isə lazım olanda dəstək vermirik".

"Seçkidə namizədliyinizi irəli sürməzdən öncə İsa Qəmbər ilə görüşdüyünüzü və onun namizədliyini müdafiə edəcəyini ona çatdırdığınızı açıqlamışdınız. Müsavat seçkiyə getmədiyi üçün İsa Qəmbər namizədliyini vermədi. Siz namizəd olmadunuz. Dəstək üçün İsa Qəmbərlə görüşünüz olub?" sualına S.Cəlaloğlu belə cavab verdi: "İsa Qəmbərin səhhətində problemlər olduğu üçün bir müddət Türkiyədə oldu. Türkiyədən gələndən sonra zəng etməyə əlaqə saxlaya bilmədim. Pənah Hüseynə dedim ki, İsa bəyin yanına gedib gəlişsənsə, vəziyyəti münasibdirsə gəlim görüşək. O da dedi ki, həkimlər bir müddət görüşlər keçirməməyi tövsiyə edib. Ona görə də hələ ki görüşüm olmayıb. Görüşsəm də İsa bəydən siyasi dəstək istəmək məqsədini yox-

mərəm. Amma müttəfiqlik edə biləcəyim, Azərbaycanın gələcəyi ilə bağlı bizimlə oxşar mövqeyə olan partiyaların hər birinə müraciət eləmişəm. Bəzi partiyalar dəstək verəcəklərini şifahi deyiblər. Lakin hələ heç birinin bu barədə rəsmi bəyanatını görməmişəm. Yalnız İqbal Ağazadə və Fuad Əliyev vədlərini əməli olaraq yerinə yetirmək istiqamətində addımlar atıblar. Məsələn, Ümid Partiyası həm mənim imzatoqlama kampaniyamda iştirak edib, həm də bölgələrdə keçirdiyim görüşlərin

təşkilində yaxından iştirak edib. Hətta Gəncədə seçicilərlə görüşümü Ümid Partiyası təşkil edib. Dəstək belə olmalıdır. Ən azından bir rəsmi bəyanat olmalıdır. Mən seçkidən sonra əməkdaşlıq məsələlərində bütün bunları nəzərə alacağam. Bir halda ki, sən seçkidə mənə dəstək verməmişsən, çox mühüm bir siyasi aksiyada hətta müraciət etməsən belə mənə yardım etməmişsən, mən sabah niyə sənənin yanında olmalıyam?! Məsələyə bu cür yanaşacağam".

"Əgər prezident seçkisi oktyabrda keçirilsəydi..."

Azərbaycanda 11 apreldə keçiriləcək növbədənəkar prezident seçkisinə 8 gün qalır. Bu ilin oktyabrında keçirilməli olan seçkilərin vaxtının 6 ay əvvələ çəkilməsi ilə bağlı müzakirələr isə söngimək bilmir.

Seçkinin vaxtının tezlaşdırılması ilə bağlı mövqelər müxtəlifdir. Belə iddialar var ki, seçkilər oktyabrda keçirilsəydi, həmin vaxta qədər Azərbaycana xaricdən, xüsusilə Rusiyadan gələn təzyiqlər daha da artacaqdı. Bunun rüşeymlərini gören iqtidar seçkiləri tezlaşdırib. İddialardan biri də odur ki, Azərbaycan hökuməti söyüşçül müxalifətlərin, eləcə də xaricdə yaşayan bəzi sabiq məmurların müxtəlif dairələrin xüsusi tapşırığı ilə hərəkətə keçəcəyindən əvvəlcədən xəbərdar olub, bunun üçün də seçkiləri öne çəkmək qərarı verib. Seçkilərin vaxtı açıqlanan kimi Avropadakı "söyüş müxalifəti"nin fəallaşmasının təsədüf olmadığı vurğulanır. Rusiyada yaşayan baş nazirin sabiq birinci müavini Abbas Abbasov, qismən də keçmiş milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun bu proseslərdə iştirakı ilə bağlı iddialar da gündəmin mövzularındandır...

Prezidentliyə namizəd, deputat Zahid Oruc "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bununla bağlı maraqlı bilgiler verib: "Əvvəla,

onu qeyd edim ki, ötən həftə Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində keçirilən "İnternet mediada və sosial şəbəkələrdə milli-mənəvi dəyərlərin qorunması: neqativ meyillərə qarşı jurnalist həmrəyliyi" mövzusunda tədbirdə prezidentin köməkçisi Əli Həsənov bununla bağlı bir sıra fikirlər səsləndirdi. Əli müəllim dövlət idarəçiliyində peşəkartlığı ilə fərqlənən bir şəxsiyyətdir. Biz çox yaxşı bilirik ki, o, dolğun məlumatlar əsasında hərəkət edərkən çox dəqiq prinsipləri müəyyənləşdirən və ona əməl edən bir insandır. Karakter etibar ilə hörmətli Əli müəllimin belə obrazda tanınması deyəcəyimiz fikirlərə daha dolğun məzmun verir. Seçkilərin 6 ay öncəyə çəkilməsində ölkədə xil hər hansı bir fəvqəladə vəziyyətin olmadığını dəfələrlə vurğulamışıq. 90-cı illərin praktikasında müharibə şəraiti, parçalanmış ölkə durumu, vətəndaş qarşıdurması, bir-birini əvəzləyən məğlubiyətlər seriyası, bölgələrin itirilməsi kontekstində Xocalı soyqırımının üzərindən keçən növbədənəkarlılıqlar gör-

Zahid Orucdan hadisə kimi açıqlamalar; "Azərbaycanda seçki üzərindən çaxnaşmalar ola bilərdi..."

müşük. Bunlar qətiyyə yaxşı hal sayılırdı. 1993-cü ildən etibarən biz sabitləşmə mərhələsinə qədəm qoyduq. İndiki şəraitdə ölkə xaricində cərəyan edən proseslər Azərbaycanı ölkələrarası gərginlikləri izləməyə vadar edir. Bu, hər bir dövlətin varlıq halıdır. Biz dünəni ilə münasibətlər kontekstində mövcuduq. Nə qədər inteqrasiya olunmuşuqsa, o səviyyədə də təsirlər qarşısında qalacağıq".

"Aprelin birində prezidentliyə namizədlərin debatında çıxışımı bu kontekstdə başladım ki, son yüz ildə tərkibinə daxil olduğumuz iki imperiyanın dağılması fonunda 40%-ə yaxın ərazimizi itirdik. Özü də bir-birinə zidd iki hakimiyyətin dönəmində bunları yaşadığımızda XXI əsrdə üçüncü risk qarşısında deyil, deyə, o qeyd etdi: "Rusiya-Britaniya münasibətlərinə baxın. Amerika-Rusiya münasibətləri SSRİ da-

ğıldandan sonrakı dövrü incələdikdə, hazırda ən gərgin illəri yaşayırıq. İran-ABŞ münasibətləri də pisləşməkdədir. Hələ NATO müttəfiqləri kimi Türkiyə-Amerika və digər gərgin münasibətlərdən söz açmıram. Belə olan təqdirdə həmin gərginliklər böhran vəziyyətinə çatanda biz sənərin harasında olacağıq? Çoxları deyir ki, bu bizim əhəmiyyətimizi artırır, Rusiya sanksiyalar altında qaldıqda, diplomatları qovulduqda, Qərbdə əhəmiyyətimiz olduqca artır. Mən bunların əksini düşünürəm. Belə olan halda Rusiya və Ermənistanda seçkilərin başa çatması fonunda Azərbaycan hədəf olaraq, beynəlxalq gərginliyin bu bölgəyə keçməsi üçün zəminə çevrilə bilər. Bu isə arzuolunmaz ola bilərdi. Çünki Ukraynanın taleyində iki qütbün toqumasının nə qədər acınacaqlı olduğunu gördük. Doğrudur, Pyotr Poroşenko tərəfindən Qərbin sifətləri vuruldu, amma faciə ortadadır. Azərbaycan seçkiləri üzərində bu cür çaxnaşmalar ola bilərdi. Biz bunu real olaraq görməkdə idik. Hesab edirəm ki, İlham Əliyevin seçkilərin vaxtının öne çəkilməsi ilə bağlı qərar dediyimiz məqamları özündə ehtiva edirdi. Bu qərarın

dur. Sadəcə olaraq, hal-əhval tutmaq üçün görüşmək istəyirəm. Mən seçkidən öncə İsa bəyə də, digər partiya sədrlərinə də Azərbaycanda seçkidə müxalifətin böyük sferada iştirakı üçün hər cür fədakarlığa hazır olduğumu bildirmişəm.

Mən İsa Qəmbəri həmişə Azərbaycan dövlətinin və xalqının maraqlarına görə müdafiə eləmişəm. Kimi də müdafiə edirəm, bunu nəzərə alıb müdafiə edirəm. Yəni o adamı şəxsi maraqlar üçün yox, bütünlükdə apardığı siyasətin dövlətin maraqlarına uyğun olduğu üçün müdafiə edirəm. Ona görə də zamanında tutaq ki, İsa Qəmbərin namizədliyini müdafiə etdiyimə, bunun üçün həbsə düşdüyümə, işgəncələrə, məhrumiyətlərə məruz qaldığıma görə onlara qətiyyə minnət qoymuram. Mən vaxtla bax ona görə bacarmıq ki, özümüzlə lazım olanda başqalarından dəstək alırıq, başqalarından isə lazım olanda dəstək vermirik".

Etibar SEYİDAĞA, Musavat.com

düzgün olduğu göz önündədir. Biz seçki kampaniyasında iştirak edərək, namizəd kimi prosesə qoşularaq məramımızı ifadə etdik. Hər keçən gün bu qərarın doğruluğunu təsdiqləyir. Aprelin 11-dən sonra buna çoxları, hətta müqavimət göstərənlər də əmin olacaqlar. Ola bilər ki, çoxları Azərbaycanın bu təhlükələrin mərkəzinə düşməsinə arzulayırlar, onlara yol açılması üçün ən uyğun vəziyyətin bu şəkildə yaranacağını düşünürdülər. Çünki həmin qüvvələr o qədər amansızdır ki, müharibənin başlanmasını, Azərbaycanın məğlub olmasını istəyirlər, bu yolla bolşeviklər kimi hakimiyyətə gələ biləcəklərini düşünürülər. Əminəm ki, xalqdan soruşsanız, deyəcəklər ki, bizim üçün əhəmiyyətli olan seçkilərin nə vaxt keçirilməsi deyil, qarşımızda duran problemlərin həllidir. Bu problemləri isə 11 apreldə qalib gələn şəxs həll edəcək. Bütün bunlar ona imkan verəcək ki, Azərbaycan yeni hökumət formalaşdırmaqla ətrafımızda cərəyan edən proseslərə çevik, adekvat cavab versin. Heç olmasa bu dövrdə itirməyək. Çünki Ermənistan üst-üstdə bu şəraitlərdən istifadə edib yararlanıb, biz isə itirmişik. Daxilə başlamızı qatıb, xarici məqanda itkilərə məruz qala bilmərik. Ona görə də seçkilərin zamanı, siyasi, strateji, təhlükəsizlik əhəmiyyətinə malikdir".

Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

Xarici işlər naziri Elmar Məmmədyanovun istefasını tələb edənlərin sayı artır. Milli Məclisin son iclasında Ana Vətən Partiyasının sədri, deputat Fəzail Ağamalının çıxışında naziri istefaya çağırmasından sonra bu istiqamətdə ölkənin tanınmış simalarının mövqeləri ard-arda meydana çıxır.

Paralel olaraq E.Məmmədyanov vəzifədən gedərsə, Azərbaycanın xarici siyasətində bunun hansı nəticələr verə biləcəyi yönündə də müzakirələr açılır. 11 apreldə keçiriləcək növbədənəkar prezident seçkilərindən sonra formalaşacaq yeni hökumətdə XİN rəhbərinin yer almayacağı iddiaları da var.

İki ay öncə "Yeni Müsavat" a verdiyi geniş müsahibədə E.Məmmədyanovun istefasının vacibliyini önə çəkən sabiq xarici işlər naziri Tofiq Zülfüqarov yenə də həmin fikirlərinin üzərində qalır. O hesab edir ki, Ermənistan-Azərbaycan konfliktinə aid pəşəkərlik

lazimi səviyyədə deyil: "Müxtəlif məlumatlar, təhlillərim onu göstərir ki, bəzi məqamlarda danışıqlar prosesində olan təhlükələr sanki nazirdən yan keçir. Təəssüflə bildirmək lazımdır ki, Xarici İşlər Nazirliyində yetərli, lazimi səviyyədə pəşəkərliyə sahib insanların çox olmasına baxmayaraq, bunlar işə cəlb olunmur. Yeni problemlər kifayət qədər çoxdur. Vaxtilə demişəm ki, kadr siyasətində də səhvlər var. Elmar Məmmədyanov hamıdan çox bu vəzifədə olub. Heç kəs ömürlük nazir ola bilməz. Bu baxımdan bəlkə də vaxt gəlib çatıb ki, onun yerinə daha təşəbbüslü, gənc birisi gəlsin və

"XİN-də problemlər çoxdur"

Sabiq xarici işlər naziri də Elmar Məmmədyanovun əvəzlənməsini istəyir; **Tofiq Zülfüqarov:** "XİN rəhbəri ola biləcək şəxslər Azərbaycanda kifayət qədər çoxdur"

bəzi məsələləri öz fikirləri, baxışları, iş üsulları ilə həll etsin. Bunlar normal proseslər olar. Mən də o fikirdəyəm ki, rotasiya nazirlikdə də olmalıdır. XİN rəhbəri ola biləcək, lazımı biliklərə, təcrübələrə sahib şəxslər Azərbaycanda kifayət qədər var. Nazirliyin özündə də belə şəxslər az deyil. Digər tərəfdən, səfirliklər korpusu da bu sarıdan zəngindir, səviyyəli diplomatlar mövcuddur. Seçim ediləcək, prezidentin qərarı əsasında nazir müəyyənləşəcək. İstənilən halda yeni bir şəxs olmalıdır ki,

problemlərlə təzədən məşğul olsun. Yaşa görə daha gənc, təşəbbüskar, fəal insan olsa, çox yaxşı olardı".

Sabiq XİN rəhbəri seçkilərdən sonra E.Məmmədyanovun yeni hökumətdə təmsil olunmayacağı ilə bağlı gedən müzakirələrə də münasibətini sərgilədi: "Kiminsə şəxsiyyəti barədə nəse demək fikrim yoxdur. Bu ayrı bir məsələdir. Hər kəsin öz bacarığına, zəhmətkeşliyinə görə və ya digər formada mövqeyi ola bilər. Hər halda, təəssüflə qeyd etmək olar ki, Elmar Məmmədyanovun Rusiya-

nın xarici işlər naziri ilə olan istinadları bizim xeyrimizə deyil, ziyanımıza oldu. Hər halda, gözləntilər belə idi ki, bu münasibətlər, illərlə davam edən tanışlıq xeyrimizə olacaq. Amma əks vəziyyət yarandı. Bizə verilən təkliflər ildən-ildə daha sərt, daha ermənipərəst olur. Bunlara da lazimi cavablar verilmədiyi üçün bizə qarşı münasibətlər getdikcə daha da sərtləşir. Onun sonuncu təklifi barədə danışmışam. Bu səhvlər getdikcə artır. Dağlıq Qarabağ məsələsi Azərbaycanın xarici siyasətində ən ümdə

məsələdir. Dövlət başçısına lazımı səviyyədə dəstək lazımdır. Təəssüflə olsun ki, bu hələ ki belə deyil. Hazırda məsələ o yerdədir ki, Məmmədyanovun istefası müzakirə şəklindədir. Nəticələri şərh etmək üçün bizim yetərinə zamanımız olacaq. İnanıram ki, Azərbaycan ictimaiyyətinə buna aid daha obyektiv, təvazökar məlumatlar veriləcək. Hər bir insana bu və ya digər formada qiymət verəcək. Çünki hər şey göz qabağındadır".

□ **Cavanşir ABBASOV,**
"Yeni Müsavat"

Parlamentin "susan" deputatları: onları niyə danışdırlar...

Akif Təvəkküloğlu: "Bu sahədə hər hansı bir problem olarsa, biz də mətbuat xidməti olaraq jurnalistləri deputatlarla görüşdürməyə, əlaqələndirməyə hazırıq"

Milli Məclisin plenar iclaslarında susan, heç bir ictimai-siyasi məsələyə münasibət bildirməyən deputatların adı zaman-zaman mətbuat səhifələrində hallanır. Lakin bütün bunlara baxmayaraq, parlamentdə hələ də susan, heç bir məsələyə reaksiya verməyən deputatlar kifayət qədərdir.

Ümumilikdə ölkənin qanunverici orqanı olan Milli Məclisdə xalqı təmsil edən 125 deputat var. Əslində onların işi xalqı rahat edən məsələləri parlamentin tribunasına çıxarmaq, seçicilərin problemlərini qabartmaqdır. Lakin heç də bütün deputatların simasında bu, müşahidə edilmir. "Susan deputatlar" təkəcə Milli Məclisin plenar iclasında deyil, mətbuatla da münasibətlərində danışmamaq mövqeyini nümayiş etdirirlər. Jurnalistlər bildirirlər ki, xüsusilə də sonuncu parlament seçkilərində seçilən deputatların böyük bir qismi mətbuata açıqlama vermir, heç bir siyasi, sosial məsələyə münasibətini bildirmirlər.

Məlum olduğu kimi, 10 gündən də az müddət sonra ölkədə prezident seçkisi keçiriləcək. Bu ərzəfədə isə xaricdə yaşayan bir qrup azərbaycanlı mühacirlər sosial şəbəkələrdə videolar yayaraq, hakimiyyətin yüksək

vəzifəli məmurlarının ünvanına, söyüş, təhqir yağdırırlar. Ekspertlər, hakimiyyət nümayəndələri hesab edirlər ki, bir qrup mühacirin atdığı bu addım Azərbaycan dövlətinə qarşı təxribatdır və onlar bu mübarizə metodu ilə ölkədə sabitliyi pozmağa cəhd göstərirlər. Bildirilir ki, bu, əslində Azərbaycana qarşı atılan məkrli bir planın tərkib hissəsidir. Bu cür proseslərin cərəyan etdiyi bir zamanda belə parlamentdə olan "susan deputatlar" dilə gəlmədilər. Eyni zamanda bu deputatların əksəriyyətinin heç sosial şəbəkədə hesabları da yoxdur. Onlar adı bir status yazaraq, heç bir məsələyə mövqe bildirmirlər, problemi ictimailəşdirmirlər. Bir qisim deputatlar da var ki, onlar

ilde bir neçə dəfə susqunluqlarını pozub, danışirlar. Lakin hər dəfə danışan zaman böyük qalmaqal yaranan ifadələr işlədib, kimlərsə təhqir edən fikirlər söyləyirlər...

Məsələ ilə bağlı ötən həftə prezidentin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənovun da iştirak etdiyi "İnternet mediada və sosial şəbəkələrdə milli-mənəvi dəyərlərin qorunması: neqativ meyllərə qarşı jurnalist həmrəyliyi" mövzusunda keçirilən tədbirdə də fikirlər bildirildi. Belə ki, "Teleqraf" media qrupunun rəhbəri Aynur Camalqızı bildirdi ki, bəzi deputatlardan açıqlama almaq olmur:

"Milli Məclisin 125 deputatı var. Təəssüflə olsun ki, bəzi is-

tisnalarla onların böyük əksəriyyəti bu mövzuda jurnalistlərin suallarını cavablandırmaqdan, ortaya mövqe qoymaqdan yayınır. Özləri də söyüş və təhqir məruz qalmağandan çəkinirlər? Zəng edirik, münasibət istəyirik, telefonu söndürüb yoxa çıxırlar. Onlar anlamırlarmı ki, bu kampaniyada söyüş və təhqirlər məsələnin yalnız görünən tərəfidir. Burada hədəf, sadəcə, bir neçə məmur deyil, Azərbaycan dövləti və onun simvollarıdır! Ona görə də media olaraq biz bu prosesdə iştirak edirik".

Eləcə də gününnesi.info saytının baş redaktoru da Pərviz Həşimli də öz çıxışında bu məsələyə toxundu.

Məsələ ilə bağlı münasibət almaq üçün Milli Məclisin mətbuat xidmətinin rəhbəri Akif Təvəkküloğlu ilə əlaqə saxladıq. O, "Yeni Müsavat" a bildirdi ki, söyuşcül mühacirlərlə bağlı məsələdə hər kəs mövqeyini bildirməlidir:

"Doğrusu, mən həmin tədbirdə də olmamışam və bu kimi çıxışlarla da tanış deyiləm. Ancaq onu deyim ki, bu, dövlətə aid olan məsələdir. Ona görə də hər bir kəs öz fikrini, mövqeyini bildirməlidir. İnanıram ki, xüsusilə bu məsələdə elə bir deputat olsun ki, hansısa jurnalistin suallarını cavablandırmasın. Hər bir kəs ən azından vətəndaş mövqeyi ortaya qoymalıdır. Xüsusilə də siyasət adamları və ümumiyyətlə, istənilən vətəndaş öz mövqeyini bildirməlidir. Bu, dövlətimizə qarşı olan bir məsələdir. Dövlətə qarşı olan hər hansı bir məsələdə isə heç bir fikir ayrılığı ola bilməz. O cümlədən bizim deputatlarımız da hər yerdə çıxışlar edirlər, fikir söyləyirlər. Bu sa-

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi əhaliyə xəbərdarlıq etdi

Türkiyənin Qida, Əkinçilik və Heyvandarlıq Nazirliyi (Gıda, Tarım və Hayvancılıq Bakanlığı) Türkiyə ərazisində istehsal olunan qida məhsulları ilə bağlı araşdırma aparıb.

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin Kommunikasiya və İnformasiya Texnologiyaları şöbəsinə "Report" a verilən məlumatlara görə, aparılan araşdırmaya əsasən, 173 istehsalçıya məxsus 282 adda məhsulda tərkibində insan həyatı və sağlamlığı üçün təhlükə yarada bilən, etiketlenməsində qeyd olunmayan qida və qida əlavələri aşkarlanıb.

Agentlik həmin məhsulların siyahısına baxış keçirib və Türkiyədən Azərbaycana ixracı ehtimal olunan 119 adda istehsalçıya məxsus məhsulların siyahısını hazırlayıb.

Siyahıda qeyd olunan qida məhsullarının 17 növü ət və ət məhsullarına, 40 növü süd və süd məhsullarına, 15 növü bal məhsullarına, 40 növü bitki yağlarına, 1 növü çay məhsuluna, 1 növü ədviyyat məhsuluna, 4 növü şokolad məhsuluna, 4 növü spirtsiz içkilərə, 1 növü enerji içkilərinə, 13 növü isə qida əlavələrinə aiddir.

Agentlik yaranmış vəziyyətlə əlaqədar Dövlət Gömrük Komitəsi, Səhiyyə Nazirliyinin Respublika Sanitariya-Karantin Müfəttişliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidməti və Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Fitosanitar Nəzarəti Xidmətlərinə müvafiq sorğular göndərib.

QTA əhalini siyahıda yer alan qida məhsullarını almamağa çağırır. Agentlik vətəndaşların nəzərinə çatdırır ki, bu qida məhsulları ilə rastlaşdıqda həmin qida məhsullarının nümunəsini və qida məhsulunun əldə olunduğu satış nöqtəsinin adı və ünvanı daxil olmaqla, agentliyin (012) 377-00-77 telefon nömrəsinə zəng vurmaqla, yaxud rəsmi müraciət etməklə bildirsinslər.

hədə hər hansı bir problem olarsa, biz də mətbuat xidməti olaraq jurnalistləri deputatlarla görüşdürməyə, əlaqələndirməyə hazırıq. Hər zaman da dövləti-

mizin mövqeyini müdafiə etmək bir vətəndaş kimi borcumuzdur".

□ **Əli RAİS,**
"Yeni Müsavat"

Prezident seçkiləri yaxınlaşdıqca yeni hökumətdə yer almayacaq məmurlarla bağlı müzakirələr, hakimiyyət komandasında isə həyəcan artır. Bu müzakirələr zamanı bir çox məmurların adları hallandırılır. Yeni komandada olmayacaqlar arasında iqtisadi blokdan daha çox üç məmurun adı çəkilir.

Bunlardan biri maliyyə naziri Samir Şərifovdur.

Baş maliyyəçinin hakimiyyət daxilindəki mövqelərini laxladan əsas amil Beynəlxalq Bank olayıdır. Bu bankdan on milyardlarla manatın mənimsənilməsi üzə çıxan ilk dövrdə bütün günahlar İdarə Heyətinə rəhbərlik etmiş Cahangir Hacıyevin üzərinə yükləndi. Beləliklə də S.Şərifov Beynəlxalq Bankdakı prosesləri nəzarətdə saxlamalı olan əsas fiqur olaraq cəzadan yayına bildi. Lakin vaxt keçdikcə Beynəlxalq Bankdakı neqativ proseslər dayanmadı, bankın S.Şərifovun adamı kimi tanınan rəhbəri Elmar Məmmədovun dolların "qara bazar"na rəhbərlik etdiyi aydınlaşdı. Maliyyə naziri bu dəfə də E.Məmmədovu qurban verməklə yaxasını kənara çəkə bildi. Lakin hətta bundan sonra da Beynəlxalq Bankın problemləri azalmadı, üstəlik, onun "Aqrarkredit"ə ötürülmüş aktivləri ilə bağlı problemlər meydana çıxmağa başladı. Bu dəfə S.Şərifov özünü kənarda saxlaya bilmədi. Belə ki, bir neçə həftə əvvəl Beynəlxalq Banka nəzarət faktiki olaraq onun əlindən alınmış, Dövlət Neft Fondunun İcraçı Direktoru Şahmar Mövsümovla verildi. Bununla da bankın beynəlxalq aləmdə təmiz reputasiyaya malik Dövlət Neft Fondunun nəzarətinə verilməsi təmin edilmiş oldu. Bu, eyni zamanda S.Şərifova olan inamın minimuma endiyinin göstəricisi sayıla bilər: özəlləşmə ərfəsində

olan Beynəlxalq Bankda yeni problemlərin meydana çıxması heç kimə sərf etmir, hökumətə xüsusilə. Bu addım həm də 11 apreldən sonra formalaşdırılacaq yeni kabinetdə yer almayacaq məmurlardan birinin S.Şərifov olması ehtimalını artırır.

Seçkidən sonra tutduğu kreslo ilə vidalaşacaq daha bir məmur baş bankir Elman Rüstəmov ola bilər. Mərkəzi Bank rəhbərinin limiti çoxdan tükənib desək, yanılmazlıq. Neft gəlirlərinin böyük axını olduğu illərdə toplanan 18 milyard dollar valyuta ehtiyatının bir ilin içində 4 milyard dollaradək azalması, ölkənin bank sektorunun ağır böhrana düşməsi, banklarda irihəcmli mənimsəmə hallarının aşkarlanması bu sektora nəzarəti həyata keçirən əsas qurum olaraq Mərkəzi Bankı və onun rəhbərini diqqət mərkəzinə gətirdi. Xüsusilə bankların bir çoxunda irihəcmli kreditlərin qaydalarına zidd olaraq girov təminatı olmadan, əksər hallarda da bank rəhbərlərinin yaxınlarına paylanması, nəticədə problemlə kreditlərin bütövlükdə bank sektorunun ayağında buxova çevrilməsi E.Rüstəmovla olan etimadı minimuma endirdi. Buna görə də ölkədə yeni qurum - Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası yaradıldı və baş bankirin banklarla bağlı səlahiyyətlərinin çoxu ona verildi. Son zamanlarda E.Rüstəmovun xaricdə biznesinin olduğuna dair məlumatlar yayılmışdır. Onun Gürcüstanda tikinti biz-

Yeni hökumətdə olmayacaq üç məmur - etimad limitləri bitib

Maliyyə naziri, Mərkəzi Bank sədri və Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının rəhbərinin seçkidən sonra vəzifədən çıxarılaçaqları iddia edilir; onların hakimiyyət daxilində mövqeləri niyə laxlayıb?

Samir Şərifov

Elman Rüstəmov

nesinin olduğu, hətta devalvasiyadan az əvvəl bu biznes üçün Azərbaycan banklarından 750 milyon manat kredit götürdüyü deyilir. E.Rüstəmov bu məlumatlarla bağlı hər hansı açıqlama vermirdi ki, bu da onların reallığı artırmış olur.

Vəzifəsini itirəcək daha bir məmur olaraq Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının Direktorları Şurasının sədri Rüfət Aslanlının adı hallanmaqdadır. Qeyd

edək ki, Palataya rəhbər təyin olunduğu ilk dövrlərdə R.Aslanlıya etimad kifayət qədər böyük idi - hansı təkliflə çıxış edirdisə, dərhal icra olunurdu. Onun təklifləri əsasən bank qanunvericiliyinə çoxsaylı dəyişikliklər edildi, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının hüquqları genişləndirildi. Bütün bunlardan sonra gözənlirdi ki, əlində böyük səlahiyyətlər cəmleyen Palata bank sektorunu düşdüyü böhrandan çıxarmaq

üçün real hərəkətə keçəcək. Lakin aylar ötdükcə məlum oldu ki, R.Aslanlı əldə etdiyi səlahiyyətlərdən bank sektorunun xeyrinə istifadə etmək niyyətində deyil. "StandardBank" kimi iri bankla bağlı 3 ayda iki bir-birinə zidd qərarın qəbul olunması, yüz milyonlarla manat vəsaitin mənimsənilməsinə göz yumulması, bağlanan bankların kreditörünə ödənişlərlə bağlı ciddi pozuntulara yol verilməsi kimi faktlar R.Aslan-

lıya olan etimadı minimuma endirdi. Təsədüfi deyil ki, artıq bir ilə yaxındır Palatada bütün səlahiyyətlər faktiki olaraq icraçı direktor İbrahim Alışova verilib. Bu gün R.Aslanlının deyil, quruma məhz onun rəhbərlik etdiyini artıq hamı görməkdədir. Böyük ehtimalla, seçkilərdən sonra R.Aslanlının Palatadakı formal rəhbərliyi də başa çatacaq...

□ **TURQU,**
"Yeni Müsavat"

Mahmudov, Abbasov, Məmmədov hakimiyyətə qarşı birləşib?

Üç sabiq nazirin xaricdəki narazı mühacirlərlə əlaqələri olduğu haqda iddialar var

Azərbaycan hakimiyyəti xaricdən yönələn hücumların kimlər tərəfindən aparılması istiqamətində araşdırmalara başlayıb. Belə bir vaxtda hücumlara yön verənlərdən biri kimi sabiq nazirin sabiq birinci müavini, hazırda xaricdə yaşayan Abbas Abbasovun adı hallanmağa başlayıb. Onun adı rəsmi şəxslərin dilindən də neqativ planda hallanıb, müxtəlif tədbirlərdə hücumların Abbas Abbasov tərəfindən yönləndirilməsinə eylam vurulub.

Abbas Abbasovun adı ötən prezident seçkisi öncəsi hakimiyyətə qarşı planlarda mərkəzi fiqurlardan biri kimi hallanır. Məsələn, prezidentin köməkçisi Əli Həsənov bu günlərdə bildirmişdi ki, 2013-cü il prezident seçkiləri öncəsi Azərbaycana qarşı təzyiqlər olub. O, xüsusi olaraq vurğulayıb ki, həmin qüvvələr yenidən aktivləşib.

Abbas Abbasovun həmin çevrənin öncüllərindən olması kimsəyə sirr deyil. İndiyə qədər bu haqda kifayət qədər yazılar dərc olunub. Onun 2013-cü ildə prezident seçkiləri öncəsi "Milyarderlər ittifaqı"nda hakimiyyətə qarşı fəaliyyətin yada salmaq kifayətdir. Baxmayaraq ki,

Abbas Abbasov bu haqda yazılanların həqiqət olmadığını ciddi-cəhdlə sübut etməyə çalışır. Bu məsələlərdə onun yaxın silahdaşı, keçmiş neqliyyat naziri Ziya Məmmədov da yada düşür. Birgə biznes fəaliyyətləri, siyasi maraqları üst-üstə düşən fiqurlar olaraq Abbasovla Məmmədovun iqtidar komandasından çıxanması səbəblərindən biri də onların xaricə əlaqələrindən qaynaqlanırdı.

Yada salaq ki, Azərbaycanda vəzifələrini itirəndən sonra əvvəl Abbas Abbasov özü, ardınca isə oğlu Aydın Abbasov ölkədən getdilər. Neqliyyat naziri postundan uzaqlaşdırılan Abbasovun silahdaşı

Ziya Məmmədovun oğlu Anar Məmmədov da ölkədən gedib. Aydın Abbasov Türkiyədə məskunlaşsa da, Rusiya ilə sıx əlaqələri haqda bilgilər var. Anar Məmmədovun isə İngiltərədə məskunlaşdığı deyilir. 2015-ci ildən onun ailəsi ilə birgə ölkədən getməsi xəbərləri doladır. Onun Azərbaycanda olarkən rəhbərlik etdiyi ailə şirkəti "Garant Holding"i ərəblərə satması haqda da məlumatlar var.

Əllərdə böyük maliyyə olan "vurulmuş" 2 məmurun övladlarının atalarına istənilən işdə dəstək vermələri şübhə doğurmur. Müxtəlif mənbələr də bu iddiaların yaşamaq hüququnun olduğunu qeyd edirlər. Abbas Abbasovun oğlu Aydın Abbasovun Avropadakı mühacirlərin narazı kəsimi ilə əlaqələrinin olduğu deyilir. O cümlədən Ziya Məmmədovun oğlu Anar Məmmədovun da hazırkı hakimiyyətdən çox ciddi narazılığı

nın olması barədə iddialar var. Bildirilir ki, Ziya Məmmədovun hakimiyyət komandasından uzaqlaşdırılması Məmmədov klanını çox qəzəbləndirib. Onlar hər fürsətdən istifadə edib Azərbaycan hakimiyyətinə bədalaq vurmağa hazırdırlar.

İllər öncə Anar Məmmədov "Azərbaycan Amerika Alyansı" yaradaraq Azərbaycan hakimiyyətinə lobbicilik fəaliyyəti ilə dəstək verməsi görüntüsü yaratmağa nail olmuşdu. O dövrdə də hər kəsə belli idi ki, əslində Anar Məmmədov daha çox mənsub olduğu klanın lobbiciliyini edir. Hazırda həmin fəaliyyət dövründə qazanılan təcrübədən Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı istifadə edilməsi haqda bilgilər var. Ümumilikdə Anar Məmmədov emosional, siyasi hesablamaları olmayan bir gənc kimi xarakterizə olunur. Erkən cavanlığı dövründə bir restoranda ayını kəsdirib kabab çəkdirməsi ilə

Azərbaycan ictimaiyyətinin diqqət mərkəzinə gələn Anar Məmmədovun sonrakı addımları da diqqətdən kənar qalmadı. Donald Tramp ABŞ prezidentliyinə namizəd olarkən Anar Məmmədov tələm-tələsik özünün nəzarətindəki saytlarda yazılar dərc etdirməyə başladı. Həmin yazıların əsas qayəsi Məmmədovlarla Trampın, onun ailə üzvlərinin yaxınlığını ortaya qoymaq idi. Donald Tramp ABŞ prezidenti seçilər-seçilməz Anar Məmmədovun sifarişi ilə yayınlanan "şil-taq" məqaləsi atası, o dövrdə nazir olan Ziya Məmmədova böyük zərbə oldu. Oğul Məmmədovun emosional, tələskən davranışı atasının kreslosunun ixtisara salınması ilə nəticələndi.

Hazırda dünyanı idarə edən, xüsusilə Qafqaz regionunda toqquşan güc mərkəzləri ilə sıx əlaqələri olan Abbasovla Məmmədovun övladları

hakimiyyətə qarşı addım ata bilirlərmi? Azərbaycan mühacirlərinin narazı kəsimi ilə əlaqə qurub məlumat axını təmin edə bilirlərmi? Əlbəttə ki, onlar hakimiyyətin mühbətlərinə Eldar Mahmudov qədər bələd deyillər. Eldar Mahmudov 11 ilə yaxın hakimiyyətin içində olaraq elə bir struktura rəhbərlik edib ki, istəməsəydi belə, əlinin altına qalaq-qalaq informasiya toplanacaqdı.

Onu da Abbas Abbasov, Ziya Məmmədov kimi vurub hakimiyyət "gəmisini"nin göyərtəsindən kənar qoyublar. Mümkündür ki, Eldar Mahmudov da hazırda xaricdən səslənən, dile gətirilən informasiyaların narazı mühacir kəsiminə axını təmin edib. Onun özü kimi hakimiyyətdən narazı məmurlar Abbasov və Məmmədovla maraqlarının indiki mərhələ üçün birləşməsi də istisna deyil. 10 gün sonra prezident seçkiləri keçiriləcək və nəticədən asılı olmayaraq həqiqətlər də üzə çıxacaq.

□ **E.HÜSEYNOV,**
"Yeni Müsavat"

Təcrübə göstərir ki, prezident seçkiləri Azərbaycana xaricdən təzyiq elementləri üçün fürsət rolunu oynayır. Hər dəfə seçkidən bir müddət öncədən anti-Azərbaycan mövqeyində olan qüvvələr hərəketə gəlir. Bu il də eyni vəziyyət müşahidə edilməkdədir. Azərbaycan hakimiyyətinin də təmsilçiləri son günlər açıq şəkildə bəyan edirlər ki, ölkəmizə qarşı təhdidlər var.

Bes təhdidlər Qərbdən, yoxsa şimaldan gəlir?

Politoloq Qabil Hüseynli "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Azərbaycana təhdid bir istiqamətdə yox, müxtəlif istiqamətlərdədir. Azərbaycana təhdid həmişə cənubdan, qərbdən, şimaldan gəlir. Çox təəssüflər olsun ki, bu təhdidlərin daha çoxu şimaldan olur: "Keçmiş təcrübə də bunu təsdiq edir. Ölkəmizi təsir altında saxlamaq istəyənlərin böyük hissəsi məhz şimalda toplanıb. Məsələn, 2013-cü il prezident seçkiləri öncəsi Azərbaycana təsir göstərmək üçün "Milyarderlər ittifaqı" məhz şimalda yaradılmışdı. Həmin ittifaqa hətta sonradan Dağıstanın prezidenti olmuş Ramazan Abdulatipov kimi adamlar da qoşulmuşdu və

"Azərbaycana həm Qərbdən, həm də Rusiyadan təzyiqlər gəlir"

Qabil Hüseynli: "Seçkilərdə təhdid daha çox Qərbdən müşahidə olunur"

Qabil Hüseynli

Rusiyanın müəyyən hakimiyyət dairələri bu ittifaqa mane olmurdu. Bu ittifaq Azərbaycanda seçkiqabağı mühiti bir

zeydinin iradəsi qarşısında geri çəkilməyə məcbur oldular. 2008-ci il prezident seçkiləri zamanı da müəyyən təhdidlər var idi. O təhdidlərin bir qisminin başında erməni lobbisi, ona ciddi dəstək olan yunan lobbisi dayanırdı. Onlar da Azərbaycanda vətəndaş qarşudürməsi yaratmağa çalışıblar.

İndi də Azərbaycana həm şimaldan, həm də Qərbdən təhdidlər var. Azərbaycana qarşı olan, Azərbaycanı qarşındırmaq istəyində olanlara Qərb ölkələrində sığınacaq veriblər. Onlara hətta müəyyən texniki vasitələr verərək

Azərbaycana qarşı təbliğat aparmağa imkan yaradırlar, Azərbaycan dövlətçiliyinə qarşı çevrilmiş hərəketlərin əsas ideoloji-siyasi istiqamətlərini verirlər. Ölkəmizin əleyhinə olan qüvvələr təbliğatın səmərəli olması üçün hər vasitədən, hətta satın alınmış Azərbaycan türklərindən də istifadə etməkdən çəkinmirlər".

Politoloq vurğuladı ki, seçkilər ərəfəsində fəallaşan, seçkiləri pozub Azərbaycan dövlətçiliyinə inamsızlıq yaratmağa çalışan insanlar bu dəfə daha çox Qərb ölkələrindən istiqamətləndirilirlər. Bu dəfə Qərb

dövlətləri önə çıxır: "Onların da planlarından biri Azərbaycan Avropa Birliyinin Şərq Tərəfdaşlığı proqramına qoşmaq, Rusiya ilə münasibətləri korlamaqdır. Ona görə də bu seçkilərdə təhdid daha çox Qərbdən müşahidə olunur. Amma bu o demək deyil ki, şimaldan bu dəfə heç bir təhdid yoxdur. Yaxşı ki, Azərbaycan prezidenti müdriklik göstərdi və prezident seçkilərini önə çəkdi. Bununla da nəzərdə tutulmuş və yenice start götürən Azərbaycan dövlətçiliyinə qarşı təhdidlər, projələr həyata keçirilməmiş vəziyyətdə qaldı".

Q.Hüseynlinin fikrincə, seçki payızda keçirilsəydi, böyük ehtimalla həmin projələr həyata keçiriləcəkdə.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Hakimiyyət müxalifətin mitinqlərindən çəkinirmi?

Bəxtiyar Sadiqov: "Azərbaycan iqtidarını qorxutmaq mümkün deyil"

Əli Orucov: "Protest çoxluq kütləvi aksiyalara həvəs göstərmir, çünki..."

Azərbaycanda 11 aprel-də keçiriləcək növbədənəkar prezident seçkiləri öncəsi Milli Şura və Müsavat artıq iki etiraz mitinqi keçirib. Martın 10-u və 31-də keçirilən bu aksiyalardan hakimiyyətin çəkinib-çəkinmədiyi barədə birmənalı fikir yoxdur.

Doğrudur, iqtidara yaxın mətbu orqanlar bu aksiyalara sərt tənqidi ruhda yazılar həsr edir. Bu da daha çox hakimiyyətin aksiyalardan ehtiyat etməsi kimi qələmə verilir. İqtidar rəsmiləri isə Milli Şura və Müsavatın aksiyalarının əhəmiyyətsiz olduğunu qeyd edirlər. Müxalif düşərgənin də bu məsələyə münasibəti birmənalı deyil.

"Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru, deputat Bəxtiyar Sadiqov bu mitinqlərdən qətiyyətlə çəkinmədiklərini söylədi: "Aksiyaları təşkil edənlərin özləri də yaxşı bilirlər ki, bunlar varlıqlarını yada salmaq üçündür. Bunların sosial bazaları o qədər zəifdir ki, insanların yaddaşlarından çıxırlar. Görülür, Azərbaycanda prezident seçkiləri ilə bağlı mühit çox demokratik, şəffafdır, kifayət qədər şəxs namizədliyini irəli sürüb, onlara geniş imkanlar yaradılıb, onlar da kənar qaldıqlarını görüb, özlərini yada salmaq is-

Bəxtiyar Sadiqov

təyirlər. Əgər sizlər var idinizsə, o zaman namizədliyinizi irəli sürərdiniz. Qrant almaq, müxalifət imici qazanmaq üçün meydana çıxırsınız. Bu cür vəziyyətdə onların aksiyaları niyə bizi narahat etməlidir? Əgər bunların güclü sosial bazaları olsaydı, seçkilərə qatılısaydılar, onları dəstəkləyənlərin sayı barmaq hesabı deyil, bir qədər çox olsaydı, o zaman haradasa düşünmək olardı ki, bəlkə bunlar bizə rəqibdir. Onlar iqtidar üçün heç mininci sırada dayanan rəqib deyillər. 31 mart faciə günümüzdür, bu gündə mitinq keçirməyin yeri yox idi. Onlar qəsdən mitinq gününü 31 marta saldılar ki, iqtidar dediklərimi nəzərə alıb onlara icazə verməsin. Onlar da desinlər ki, sərbəst toplaşmaq hüququmuz pozuldu. Bütün

bunların hamısı oyunbazlıqdır. Bu cür oyunlarla Azərbaycan iqtidarını qorxutmaq mümkün deyil. Çünki hakimiyyəti bütün xalq dəstəkləyir. Bu günlərdə keçirilən sorğular da göstərdi ki, iqtidarın, Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndəsi hamıdan çox səs toplayacaq. Mənim özüm də YAP tərəfindən bu görüşlərdə iştirak edirəm, insanlarla birbaşa təmasdayam. Hamı yetkinliklə səsini kimə verəcəyini müəyyənləşdirib. Buna görə heç kimdən, heç bir qüvvədən çəkinmirik. İqtidara yaxın mətbuat orqanlarında o mitinqlər barədə yazıların dərc olunmasına gəlin-cə, deyə bilərəm ki, bizim mətbuatda o mitinqlərlə bağlı yazılara heç bir yer verilmir. Amma informasiyanın biri də odur ki, "Məhsul" stadionun-

Əli Orucov

da icazəli mitinq keçirilir. Hər bir mətbuat orqanı da sərbəstdir, istəsə o barədə yazılar verə bilər. Hər halda, o aksiyalar barədə müsbət nəse demək mümkün deyil. Əvvəla, matəm günündə mitinq keçirilib, digər tərəfdən nə gücləri var ki, onların işindən bəh-bəhlə danışsın? Dedikləri də insanların düşüncələrindən tam uzaq olan, 90-cı illərdən gələn sözlərdir. Bir var, qısa xəbər verənsən, biri də var ki, informasiya təqdim edənsən. İnformasiya verəndə isə istər-istəməz jurnalistin özünün də o məsələyə münasibəti həmin yazıda görünür. Münasibət də odur ki, bu mitinq deyil, şoudur".

AMİP katibi Əli Orucov yer aldığı düşərgənin bir kəsiminin keçirdiyi bu aksiyaların hakimiyyət üçün təh-

lükəli olmadığını düşünür: "İqtidar islahatları kimdənsə, hansısa düşərgədən çəkinməsinə görə aparmamalıdır. Bunu dövlətin möhkəmləndirilməsinə və inkişafına görə həyata keçirməlidir. Məncə, ağıllı iqtidarlara inkişafa mane olan halları müəyyən edib qısa zaman kəsiyində aradan qaldıra bilirsə, həmin iqtidarların ömürləri uzun, xalqdan aldıkları dəstək də güclü olur. Bunun əksi isə hakimiyyətləri zəiflədir, onu və dövləti təhlükəli nəticələrə sürükləyir. Müxalifətin keçirdiyi aksiyalar təhlükəli deyil. Çünki son zamanlar keçirilən mitinqlər bir daha sübut etdi ki, protest çoxluq kütləvi aksiyalara həvəs göstərmir. Bunun müəyyən səbəbləri var. Müxalifətin vitrinində demək olar xalqa təqdim edəcək heç nə yox-

dur, nə alternativ proqram və layihələr, nə müasir idarəçilik, nə demokratik yanaşma, nə də kadrlar. Müxalifət bir sıra sahələrdə iqtidardan geri qalır. Üstün cəhətlərdən isə yerində və ağıllı istifadə edə bilmirlər. Ona görə də hakimiyyət müxalifət düşərgəsindən deyil, hakimiyyətdaxili müxalifət və mübarizədən çəkinir. Hakimiyyətdaxili müxalifət və getdikcə şiddətlənən mübarizə daha təhlükəli və təsirlidir. Hakimiyyət bir tərəfdən idarəçilikdə islahatlara getməyin zəruriliyini anlayır, digər tərəfdən isə bu islahatlarla mühafizəkarlar tərəfindən törədilən ciddi əngəlləri aradan qaldırmağa, qısa zaman kəsiyində maneələri dəf etməyə risk etmir. Azərbaycan kimi ölkələrdə illərlə vəzifədə olan və şəbəkələşən, geniş inzibati, iqtisadi və maliyyə resurslarına malik oliqarx məmurların maraqlarına toxunan hansısa islahatlar aparmaq və köklü dəyişikliklər etmək asan məsələ deyil. Bu, hətta o dərəcədə risklidir ki, hakimiyyətin varlığına belə ciddi təhdid yara bilər. Bu baxımdan da hesab edirəm ki, hakimiyyət iki yoldan birini seçməlidir: seçkilərdən sonra ya mütərəqqi hakimiyyətdaxili və cəmiyyətin, o cümlədən demokratik düşərgənin dəstəyinə güvənib geniş və kardinal islahatlara, dəyişikliklərə getməlidir, ya da inkişafa və tərəqqiyə mane olan indiki oliqarx məmurlarla yoluna davam etməlidir. İqtidar siyasətini dəyişməyə, qarşdakı illər onun üçün çox çətin və təhlükəli olacaqdır".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

• İlərdir ki, ölkə müxalifəti keçirdiyi mitinqlər zamanı dəyişməz şüarlar səsləndirir. Belə ki, Azərbaycan Milli Azadlıq Hərəkatı illərində meydanlarda səslənən "Azadlıq", "İstefa" şüarları bu gün də müxalifət funksionerlərinin dilindən düşmür. Təkcə mitinqlərdə deyil, eləcə də hər hansı bir tədbir zamanı da çox zaman müxalifət liderlərinin dilindən məhz bu şüarları eşidirik.

Bəs hansı hallarda hakimiyyət istefaya çağırılabilir? Eyni zamanda müstəqil ölkədə "Azadlıq" deyə hayqırmaq nə dərəcədə doğrudur?

"Yeni Müsavat"a danışan politoloq Mübariz Əhmədovlu bildirdi ki, ölkə müxalifətinin zəif olmasının da səbəbi elə bu kimi hallardır:

"Müxalifətin ən ciddi problemi odur ki, onlar ancaq başqalarının hərəkətini qiymətləndirirlər. Özlərinin hərəkətini isə dəyərləndirmək imkanından məhrumdurlar. Nəticə olaraq illərdir ki, eyni şüarlarla meydana çıxırlar. Fikirləşmələr ki, səsləndirdikləri şüarlar nə üçün effekt vermirlər və əhali hansı səbəbdən onların arxasınca getmir? Bu faktırdır ki, müxalifətin keçirdiyi sonuncu mitinqlərdə də kifayət qədər az adam qatıldı. Bunun səbəbi müxalifətin ortalığa real siyasət qoyma bilməməsidir. Azərbaycanda hakimiyyət, xüsusilə də prezident İlham Əliyev yüksək səviyyədə siyasət aparır. Dövlətin daxili və xarici siyasəti maksimal həddədir. Hər şey çox ciddi surətdə hesablanır və dəqiqliyi ilə aparılır. Müxalifət fikirlişsin ki, ölkədə İlham Əliyevin siyasətindən narazı olan müəyyən sayda adamlar nə üçün onların ətrafına yığılmırlar, mitinqlərinə gəlmirlər? Vaxtilə Qərb müxalifətin üzünə bütün qapıları açmışdı. İndi isə bizim "demokratiya mayakı" dindarlar olub. Unutmayaq ki, dindarlar cəmi bir dəfə hakimiyyətə gələcəklər. Daha sonra onlar hakimiyyəti heç kimə verməyəcəklər. Bugünkü hal müxalifət üçün faciədir. Mən də müxalifətin sıralarında olmuşam. Ona görə də müxalifətin vaxtilə nə boyda bazasının olduğundan

Hakimiyyət hansı halda istefaya çağırılabilir?

Ekspertlər hesab edir ki, hazırda bu şüarı aktual edən siyasi, iqtisadi səbəb yoxdur; "Fikirləşmələr ki, əhali hansı səbəbdən onların arxasınca getmir"

xəbərdaram. İndi isə o bazanı məhv edə bilərlər. Çünki özlərindən çox razıdırlar, konsepsiyaları yoxdur, hakimiyyəti ancaq söyüşlə təqdim edirlər. Nə üçün siyasətdən danışmırlar? Real, konkret məsələlərdən söhbət getməlidir. Son dövrlərdə baş verənlər Azərbaycanda demokratik düşürgənin faciəsidir. Bu adamlar hərəkətlərinə nəzarət etməlidirlər".

Politoloq hesab edir ki, hazırda "İstefa" şüarını səsləndirmək üçün heç bir siyasi əsas yoxdur: "Ölkəmizdə hakimiyyəti istefaya çağırmağın real siyasi, iqtisadi, hərbi əsası yoxdur. Azərbaycan hökumətinin apardığı Qarabağ siyasətinin nəticəsidir ki, bu gün Ermənistan geosiyasi izolyasiya vəziyyətindədir. Yeni Azərbaycan üçün artıq Dağlıq Qarabağ yox, Ermənistan məsələsi var. Bunu erməni ekspertlərin özləri də etiraf edirlər. Serj Sarkisyanın dövründə Ermənistanın borcu 300-400 milyardan 7 milyard dollara qalxıb. Bu yaxınlarda çox maraqlı bir məsələnin üstü açıldı ki, Azərbaycanın diplomatik aktivliyi er-

mənənin hərbi aktivliyindən daha çox effekt yaradıb. Ötən ay ərzində Türkiyənin yüksək çinli məmurları bir neçə dəfə Azərbaycanda oldular. Eyni zamanda Bakıda xarici işlər nazirlərinin görüşü, qlobal forum keçirildi. Həmin ərəfədə erməni ekspertləri deyirdilər ki, Ermənistan gərək bu regiondan başqa yere köçsün. Yəni bu gedişlə Azərbaycan Ermənistanı regiondan sürgün edəcək. İqtisadi baxımdan da Azərbaycanda geriləmə yoxdur. Regionu tədqiq edən mərkəzin rəhbəri kimi bunu əminliklə deyirəm. Adı Türkmənistan, Qazaxıstan qəzetlərində yazılanları oxusunlar. O zaman görəcəklər ki, Azərbaycan dünyadakı proseslərə nə qədər dözümlülük nümayiş etdirib ki, iqtisadi mövqelərini itirməsin. Azərbaycan prezidentinin apardığı siyasətin ən ciddi uğuru bizim İrənlə bağlı apardığımız siyasətdir. Əhmədinejat hakimiyyətə gələn zaman "Məxməri inqilab" barəsində düşünürdü. Hesab edirdi ki, İlham Əliyev cavandır, onu devirə biləcək. Ancaq bu gün Azərbaycanla layihələr işləyir. Azər-

baycan o qədər yüksəlib ki, İrana investisiya qoyur. Bunu görmək lazımdır. İran da Azərbaycanla münasibətində maraqlıdır və bu istiqamətdə işlər görülür. Siyasi baxımdan da biz heç bir müttəfiq itirməmişik. ABŞ-la münasibətlər qarşı tərəfə görə müəyyən müddətdə gərgin olsa da, hazırda münasibətlər əla səviyyədədir. Rusiya ilə münasibətlərimizi xüsusi qeyd etməliyik. Azərbaycan bu ölkə ilə də münasibətlərini çox yüksək səviyyədə qurub. Eləcə də Türkmənistan, Türkiyə ilə də münasibətlər göz önündədir. Ölkənin daxilində də əhali sabitliyi görünür. Əsas məsələ də elə budur. Ölkə rəhbərliyinin siyasəti doğru olduğu üçün bu gün Azərbaycanda sükot, sabitlikdir. Ona görə də heç bir əsas yoxdur ki, müxalifət hakimiyyəti istefaya səlsin. Elə bu cür mənasız şüarlar səsləndirdikləri üçün də meydanları boş qalıb, mitinqlərinə gələn yoxdur. Əksinə, gündən-günə ətraflarına toplaşan azsaylı adamlar da dağılışırlar".

□ Əli RAİS
"Yeni Müsavat"

Həmkarlıq, həmrəylik, həmrənglik...

Samir SARI

O gün bir tədbirdə kimse dedi, yadımda qaldı. İfade beləydi ki, bu ölkədə yalnız jurnalistlərin onların adlarını batıran həmkarlarını pisləyir, qalan heç bir peşə sahibi belə şey eləmir.

Çox doğrudur. Şəxsən mən görməmişəm ki, həkimlər bir-birini pisləsinlər, qınasınlar, "bu ölkədə normal səhiyyə yoxdur" desinlər. Məsələn, olur ki, hansısa həkimin əlindən xəta çıxır, səhlənkarlıq edir, pasiyent ya ölür, ya da şikəst olur, xəstə yiyələri hay-küy salır, həkimin təqsirkar olduğunu iddia edirlər. Ancaq heç bir həkim ortaya çıxıb öz həmkarını savadsızlıqda, tamahkarlıqda, sərişsizlikdə günahlandırmaq, əksinə, müdafiəsinə qalxır, onun "əslində yaxşı adam, savadlı mütəxəssis olduğunu" bildirir.

Olur ki, polis əlindən xəta çıxır, hətta elə bir xəta ki, adamı sistemdən qovurlar, yenə onun heç bir həmkarı nəinki mediada, heç ictimaiyyət arasında da öz həmkarını qınamır. Yenə əksinə, xeyirdə-şərdə həmin adamdan və hadisədən söhbət düşəndə deyirlər ki, "pis oğlan deyildi, işə düşdü".

İdmançılar da elədir. Olub ki, bir gənc idmançıya layiq olmayan hərəkətlər edib, məsələn, sağlamlıq üçün parkda qaçan bir qadını izləyib, əlverişli yerdə kolluğa çəkib zorlayıb, öldürüb, tutulub, amma yenə onun həmkarları ağır cinayət törətmiş şəxsi qınamayıb, yerdən-yerə vurmayıblar. Tam tərsi olub. Günü bu gün də onu müdafiə edənlər, "pis oğlan deyildi" deyənlər, hətta günahı zorlanıb-öldürülən qadında axtarırlar var: "Namuslu qadın gecə vaxtı qaçışa çıxmaz"-fılan. Hələ "düyə-kələ" münasibətlərinə dair atalar sözünü işlədənlər yüzlərlə başqalarını demirəm.

Müəllimlər də bir-birini əsasən müdafiə edirlər. Hətta müəllimlər haqqında ümumiləşdirilmiş fikir yazan birinə müəllimlərlə yanaşı, onların övladları da cavab verirlər. Elə çıxır ki, ölkədə bütün müəllimlər yaxşıdır, savadsız və tamahkar müəllim yoxdur.

Taksi və "KamAZ" sürücülərinin bir-birini müdafiə etməsini Allah göstərməsin. Onların belə hallarda "adə, bizimkiləri döyürlər" deyə "atvorka" və "lom" (bu sözlərin düzgün yazılışlarını bilirməm: otvertka və ling) qaçdıqları olur.

Məmurlar bir-birinə çıxsalar da, heç vaxt məmuriyyətə söz dedirməzlər, elə qələmə verərlər ki, onlar olmasa millət idarəolunmaz hala gələr, camaat başsız qalar. Heç hansısa məmurun əlində rüsvət tutulan başqa bir məmurun pislədiyini, "vurduğunu" gördünüz mü? Mən görmüşəm, belə şeylər yalnız yuxarılardan sifariş və tələb olanda baş verir, başqa vaxt - olmaz. Əksinə, məmurların bir-birinə işləri düşəndə məsələni daha az pulla həll edərlər - həmkarlıq, həmrəylik, həmrənglik başqa şeydir.

Ticarətçilər bir-birindən alver edərkən hansı sözlərdən istifadə etdiklərini bilirsinizmi? Mən çox görmüşəm. Belə deyirlər: "Biz də bazar adamıyıq, bir az ucuz elə"; "Hamiya 100 manata, mənə də? Özüm də bazarda işləyirəm, 80 verəcəm"; "Vallah, bunu hamıya 50 manatdan satmışam, görürəm, bazar adamısan, sən 40-dan götür" və s. və i.ə. Yəni onlar "bazar adamı" olmayanların hamısına nəyisə baha sınıya bilirlər, amma özlərinə bunu etməzlər. Bu da həmkarlığın bazar etüdüdür.

Daha kimləri deyim? Bir sözlə, hamı eyni cürdür: heç kim öz çalışdığı sferanın zəhmətkeşlərini pisləmir, qınamır, üzünə durmur, ictimai müzakirəyə çıxarmır.

Yalnız jurnalistlərdir ki, bir-birinin səhvlərini, bir-birinin əskik işlərini, qəbahətlərini, başlarına gələn pis işləri yazır, yayır, dilə-dişə salır, ictimai müzakirəyə çıxarırlar. Reketlər məsələsi də o xanəndədir. Deyək ki, onlar əslində jurnalist adından sui-istifadə edənlərdir, peşəmizin ad-sanına xələl gətirirlər. Bəs reket olmayanların ictimai dava-şavasının, savasının, şivənin adı nədir?

Üç aydan sonra 255 jurnalistə ev verilməsinin ili tamam olacaq, həkimlər, müəllimlər, ticarətçilər, ictimaiyyət nümayəndələri ev alanları söyüb-yamanlayıb, qınayıb qurtarıblar, amma jurnalistlər "o məşum hadisə"ni unudulmağa qoymurlar.

Bir bu deyil, o gün bir akademik jurnalistləri təhqir edib, bir keyli jurnalist məqalə və status yazıb ki, akademik düz eləyib.

Bəli, bizim başqa peşə sahiblərindən fərqi budur. Bu sözləri yazmaqda həmkarlarımızı qınamıram, əslində belə də olmalıdır, yersiz həmkarlıq həmrəyliyi səfeh şeydir, sadəcə, barıtı az ələmək lazımdır ki, alov əlimizi-qolumuzu, qaşımızı-başımızı qarsmasın.

ABŞ səfiri Azərbaycandan getdi

Sülhəddin Əkbər: "Azərbaycana bu dəfə güclü bir kadrlar göndəriləcəyini düşünürəm"

ABŞ-ın Azərbaycanda səfiri Robert Sekuta

tərk edib. O, diplomatik xidmətini başa vuraraq ölkəsinə qayıdıb. Keçmiş səfir təqaüdə çıxmağa qərar verib.

Qeyd edək ki, Robert Sekuta üç il idi ABŞ-ın Azərbaycanda səfiri olaraq çalışırdı.

Robert Sekutanı Azərbaycanın müxalif partiyalarının rəhbərləri ABŞ-ın indiyə qədər ölkəmizdə fəaliyyət göstərdiyi ən zəif səfiri kimi xarakterizə edirlər. Bu barədə partiya sədrləri hələ Sekutanın səfir vəzifəsindən gedəcəyi barədə bir neçə həftə öncə rəsmi xəbər yayılanda "Yeni Müsavat"a bildirmişdilər. Onun fəaliyyətindən narazı qaldıqlarını açıq şəkildə ifadə etmişdilər.

ABŞ-ın Azərbaycana yeni səfiri nə zaman göndəriləcəyi barədə isə hələ heç bir rəsmi və ya qeyri-rəsmi informasiya yoxdur.

Bəs dünyada və regionda geosiyasi vəziyyəti nəzərə alsaq, bu vəziyyətdə ABŞ-ın Azərbaycana göndəriləcəyi yeni səfirin necə olacağını ehtimal etmək olar? ABŞ yenə də aktivliyə meyilli olmayan diplomatı səfir göndərə bilər, yoxsa bu dəfə çevik birisini?

Azad Demokratlar Partiyasının sədri Sülhəddin Əkbər "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, heç qısqın deyil dünyada həm strate-

ji durum, həm geopolitik vəziyyət çox mürəkkəbdir. Geopolitik qarşıdurma həlledici mərhələyə daxil olub. ABŞ İrəni düşmən elan edib, ABŞ-ın Rusiya ilə də münasibətlərinin get-gedə daha da kəskinləşdiyini, Gürcüstan və Ukraynanın NATO üzvlüyünə namizəd dövlət kimi tanınmasını və Azərbaycanın da Rusiya ilə İran arasında çox strateji əhəmiyyətli bölgədə yerləşdiyini nəzərə alsaq, təbii

ki, Azərbaycana xüsusi diqqət veriləcək: "Burada ilk növbədə mən təhlükəsizlik məsələlərinin ön plana çıxacağını düşünürəm. Ona görə də Azərbaycana səfir seçməndə bu məsələyə fikir verəcəyəm. Azərbaycanla güclü bir kadrlar göndəriləcəyini düşünürəm. Amma həmin səfir üçün də demokratiya və insan haqlarının ön planda olacağını düşünmək sadələşmə olardı. Çünki gələn səfir üçün də təhlükəsizlik məsələsi ön planda olacaq.

Robert Sekuta öz hökumətinin maraqlarına yönəlik siyasətini həyata keçirir. Amma eyni zamanda hər bir səfirin şəxsiyyəti də, öz səlahiyyətləri çərçivəsində təşəbbüslərindən də müəyyən məsələlərin asılı olduğundan danışmaq olmur. Yəni hər bir səfir öz səlahiyyətləri çərçivəsində çox aktiv fəaliyyət göstərə bilər. Mən Robert Sekutanın heç bir xüsusi təşəbbüsdə olduğunu görmədim. Xüsusən demokratiya və insan haqları sahəsində, müxalifətə münasibət, eyni zamanda vətəndaş cəmiyyətinə münasibət məsələsində digər ABŞ səfirlərindən çox zəif səfir oldu".

□ Etibar SEYİDAĞA
"Yeni Müsavat"

Məmmədیارovdan yarımayan kimdir

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Əgər o sənə məni satmağı təklif eləsə, razılaşıma, bu, tələdir"
(*"Xaç atası" filmindən*)

Görünür, bəzi deputatlar hesab edir ki, xaricdə kimsə üzübəri söyüş yağdırsa, onun cavabını xarici işlər naziri verməlidir. Elmar Məmmədیارovun qəfildən istefaya çağırılması, mənəcə, bundan doğmuşdur. Yoxsa kimdən pis işləyir? İqtidar komandasında Elmar müəllim xüsusi olaraq nə yaxşılığa, nə pisiyə fərqlənir. Hamı necə, o da elə. O məşhur anekdotda deyilən kimi, başını aşağı salıb, işini görür (oxucuların xahişi ilə, deyəsən, mən bir gün o anekdotu tam formada burada yazmalı olacağam, çünki açıqlama istəyən xeyli şəxslər yaranmışdır. Bir az da dözü).

Üstəlik, yapist yoldaşların uzun illərdə ən böyük qürur mənbəyi elə xarici siyasətdir, həmişə deyirlər guya burada cəhanşümul uğurlar qazanılmışdır. İndi bu siyasətin ağır artilleriyalarından birini istefaya çağırmaq məntiqli görünürmü? Xarici siyasət yaxşıdırsa, pişik hanı? Pisdirsə, ətini niyə yeyirsiniz? Bu yerdə yenə əski bir anekdot yadıma düşdü, 90-ların əvvəlində "Çeşmə" satirik qəzeti yazmışdı. Bunu açıq yazmaq mümkündür, qoy oxucularımız da təkrar oxusun. Deyir, bir gün İsa Qəmbər, Etibar Məmmədov və Zərdüşt Əlizadə gəmi qəzasına uğrayıb, kimsəsiz adaya düşürlər. Yemək axtarmaq üçün hərəsi bir yana dağılır. Etibar Məmmədov əldən düşsənə qəder axtarır, ancaq bir armud cecəyi də tapır (*həmişəki kimi*). Nəhayət, acliqdan tam əldən düşsəndə birdən İsa Qəmbərle rastlaşır, görür bəy tonqalda kabab çəkir. Etibar bəy də bir qıraqdan oturur, ləzzətlə kababdan yeməyə başlayır, dilxoşluq üçün deyir: "Bəy, mənim bu Zərdüşt Əlizadədən heç xoşum gəlmir". İsa Qəmbər qabırğadan bir dişdəm qoparıb, sakit səslə deyir: "Xoşum gəlmir, yemə".

Nə isə, maraqlı günlər idi, getsin gəlməsin... Elmar Məmmədیارov istefaya çağırılan şəxs Fəzail Ağamalı olmasa maraqlıdır. Çünki Fəzail müəllimin indiyə qədər iqtidardan narazı saldığı adamlardan bəziləri qaçıb elə xaricdə oturublar və üzübəri söyüş yağdırır, hərdən mahni-zad qoşurlar. Bizə yaraşarmı, Məmmədیارov çıxarda, o da gedib Avropada ingiliscə "Sarı gəlin" oxusun, tamam biabırçılıq yaransın?

Tək Elmar müəllimi yox, heç kimi işdən çıxartmaq, istefaya göndərmək lazım deyil. Yenə bu nazirlər yeyib doyublar, başqası gəlsə daha pis olacaqdır. Bəlkə də Elmar müəllim yaxşı adamdır, ətrafı işləməyə qoymur. Gəlin ona yardım əlimizi uzadaq, Azərbaycan xarici siyasətini həyata keçirdək, Azərbaycan haqiqətlerini dünya arenalarında yayaq. Hərə gedəndə bir az xarici siyasət aparsa, bəlkə problemlər qurtarmışdı. Aparmırıq. Laqeydlik baş alıb gedir. Ümumiyyətlə, bizim millət düzələn deyildir. Tarix boyunca qardaş qardaşın, gəlin qaynananın, bacanaq yeznənin, deputat nazirin ayağının altını qazıbdır. Halbuki, yaxşı cəhətlərimiz çoxdur. Həyat yalnız ağ və qara rənglərdən ibarət deyildir. Misal üçün, mən bu yaxında radioya qulaq asırdım, bir kanadalı xanıma muğam oxuturdular. Vallah, "Çahargah" üstündə elə zəngülə vururdu, yalan olmasın, Yukon çayının dərəsindəki aylar qış yuxusundan səksənib, oyanırdılar. Saz çalan yapon qızı şəxsən görmüşəm, qalifeyi şalvar alıb versən hətta gözqıymaz təcnis (*bu, dodaq-dəyməzin Uzaq Şərq variantıdır - Z.H.*) qoşardı. Dünən isə hardasa xəbər lentində gözümə başlıq deydi ki, amerikalı gərdə tutub efridə xınayaxdı ediblər. Vah-vah. Gör nə qədər dərin xarici siyasət aparılır! Bir də gördün hansısa eskimosu canlı efridə sünnət elədik. Bunun fonunda Elmar müəllimin istefasını tələb etmək xarici qara qüvvələrin dəyirmanına su axıtmaq deyildirmi? Belə çıxır ki, bizə düşmən lazım deyildir! Sapı özümüzdən olan baltalar hələ də içimizdədir. Topxanada iş gedir, Bakıda nümayiş gedir!

Sözləşmə, bu arada Kəlbəcərin işğalından 250 il keçdi. Bu temada bizdə 2500 şeir yazılıbdır, ancaq Məmmədیارov bir dənədir. Gəlin onu qoruyaq, qədrini bilək. Yerinə kimsə qoyarlar, gələr azərbaycanca vəziyyəti bizə başa salar, üreyimiz partlayar...

İsrail və Türkiyə arasında münasibətlər yenidən pisləşib. Ötən həftə İsrail ordusunun Qəzza zolağında yürüş edən silahlı fələstinliləri atəşə tutması dünyada böyük rezonans doğurub. BMT, o cümlədən bir sıra hökumətlər və nüfuzlu şəxslər İsrailin addım qınayıblar. İsraili qınayanlar arasında yəhudi əsilli amerikalı senator, prezidentliyə keçmiş namizəd Bernie Sanders də olub.

zidentini ittiham edib. Sitat: "Ərdöğan ona cavab verilməsinə alışmayıb. Amma buna alışmağa başlamalıdır. Şimali Kipri işğal edən, kürd torpaqlarına yayılaraq Afrində dinc insanları öldürən biri bizə əxlaq və dəyərlər haqqında mözə oxuya bilməz".

Türkiyə prezidentinin İsrail baş nazirinə ikinci cavabı daha sərt olub. Ərdöğan Netanyahu onu bərabər səviyyədə olmayan, ciddi

o zamankı baş naziri, hazırkı prezident Rəcəb Tayyib Ərdöğan İsrailin o zamankı prezidentini Ariel Şaronu dinc fələstinliləri öldürməkdə günahlandırmış və bu hadisə dünyada geniş rezonans doğurmuşdu. 2010-cu il mayın 31-də isə Qəzzaya yardım aparan Türkiyənin İHH humanitar təşkilatına məxsus "Mavi Marmara" gəmisi Aralıq dənizində İsrail ordusunun hücumuna məruz qalır və baş verən toqquşma-

yasi liderlər arasında gərginlik mövzudur. Məsələ ondadır ki, İsrail son illərdə mövqeyini xeyli gücləndirib, bölgədə təsir gücünü artırıb. Regionun ən böyük ölkələrindən biri olan Türkiyə ilə münasibətlərin yaxşı olması Təl-Əvivin maraqlarına uyğun olsa da, siyasi ritorikadan qaçmaq mümkün olmur. Çünki həm Ərdöğan, həm də Netanyahu çılğın, olaylara sərt reaksiya verən liderlərdir. Bu səbəb-

Ərdöğan və Netanyahu

arasında növbəti "söz dueli"

Daha əvvəl populyar olan Fələstin ritorikasının yanına indi də "kürd mövzusu" əlavə olunur

Rəcəb Tayyib Ərdöğan

Benyamin Netanyahu

Qəzzada fələstinliləri təşkil etdiyi "Böyük geri dönüş" adı verilən yürüşə İsrail ordusu tərəfindən atəş açılıb və nəticədə 17 nəfər ölüb, onlarla insan yaralanıb. İsrail hökuməti, həmişəki kimi, əməllərinə haqq qazandıb, öldürülən şəxslərin hökumət qüvvələrinə hücum etdiyini iddia edib. Hətta BMT-nin müstəqil araşdırma təklifi də Təl-Əviv tərəfindən rədd edilib.

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdöğan da İsrail ordusunun Qəzzadakı hərəkətlərini kəskin şəkildə pisləyib. Ərdöğan İsrail hökumətinin hərəkətlərini terrorizm adlandıraraq İsrail hökumət başçısı Benyamin Netanyahu həmişə prezidentinə qarşı hücum edib. İsrail baş naziri Ərdöğanı Afrində mülki əhalini öldürməkdə və Şimali Kipri işğal etməkdə ittiham edib. Sitat: "Dünyanın ən əxlaqlı ordusu illərdir fərq qoymadan mülki insanları bombalayanlardan əxlaq dərsi alması deyil. Belə görünür, Ankarada 1 apreli belə qeyd edirlər".

Netanyahu twitter mesajında ikinci dəfə Türkiyə pre-

problemləri olan, sevilməyən siyasətçi adlandırılıb. Türkiyə prezidenti İsrailin işğal siyasətinin ona baha başa gələcəyini qeyd edib: "Ey Netanyahu, sən işğalçısan. Sən işğalçı olaraq o torpaqlardasan, eyni zamanda sən terrorçusən. Zira, o məzlum fələstinlilərə qarşı etdiklərinizi tarix qeyd edir. Bunu heç bir zaman unutmayaq, unutmayacağıq. İnanıram ki, İsrail xalqı da səndən narahatdır".

İsrail Fələstində məruz qalacağı zülmün altında qalacaq. Arxasında gizləndiyi qüvvələr bu gün İsraili qoruya bilər, amma sabah nə olacağını Allah bilir. Biz haqlı mübarizələrimizə sona qədər fələstinli qardaşlarımızın yanındayıq. İsrail terrorunu hər fürsətdə və hər sahadə ifşa etməyə davam edəcəyik".

Qeyd edək ki, Türkiyənin hazırkı iqtidarı ilə İsrail arasında Fələstin mövzusunda gərginlik yeni deyil. Zaman-zaman bu mövzuda iki ölkə arasında ciddi şəkildə gərginliklər, siyasi-diplomatik problemlər yaranıb. 2009-cu ildə keçirilən Davos İqtisadi Forumunun gedişi zamanı Türkiyənin

da 9 nəfər öldürülüb. Bu hadisə nəticəsində iki ölkə arasında münasibətlər ciddi şəkildə zədələnib və diplomatik fəaliyyətlər məhdudlaşdırılıb. Türkiyə tərəfi basqında iştirak edən israili hərbiçiləri müəyyənləşdirərək barələrində cinayət işi başlandı. Yaranmış gərginlik 2013-cü ildə ABŞ prezidenti Barak Obamanın təzyiqi ilə baş nazir Netanyahu'nun Ərdöğanə zəng edib üzr istəməsi və daha sonra təzminat ödəməyi qəbul etməsi ilə sona çatıb. İki il əvvəl, nəhayət, diplomatik əlaqələr bərpa olunub.

Ancaq İsrailin fələstinlilərə qarşı tətbiq etdiyi zorakılıq zaman-zaman Ankaranın sərt tənqidlərinə səbəb olur. Ötən il prezident Donald Trampın ABŞ-ın İsraildəki səfirliyinin Təl-Əvividən Qüdsə köçürülməsi barədə qərarına etiraz olaraq İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının dönmə sədri Türkiyə xüsusi fəallıq göstərdi və nəticədə İstanbulda toplanan İT-ə üzv ölkələr ABŞ prezidentinin qərarını pisləyən qətnamə qəbul edib.

Son hadisələr göstərir ki, Fələstin mövzusu hələ də iki ölkə arasında, xüsusən də si-

dən də, necə dəyərlər, birinin dediyi o birinin "boğazından keçmir". Halbuki dövlət aparatı olaraq İsrail və Türkiyədə bürokratiya daha yaxşı əlaqələrin tərəfdarıdır. Üstəlik, iqtisadi cəhətdən sürətlə inkişaf edən hər iki ölkənin bir-birinə ehtiyacı var və bir çox hallarda savaq və gərginlik bu əlaqələrə təsir etmir.

Netanyahu Fələstin ittihamlarına cavab olaraq kürd məsələsini ortaya atması, Ankaranı kürd kartı ilə vurması həm də İsrailin kürdlərlə bağlı marağına işarədir. İsrail Yaxın Şərqi 4 həssas ölkəsinin - Türkiyə, İran, İraq və Suriya arasında yerləşən kürdlərlə 50 ildən çoxdur yaxından əməkdaşlıq edir. Kürd separatizmi İsrail üçün hüquqi və siyasi legitimliyi möhkəmləndirən və böyük fəaliyyət imkanları təmin edən faktordur. Bu səbəbdən də liderlərin dilinə yeni-yeni daxil olmasına baxmayaraq qarşıda kürd mövzusu hələ uzun illər Yaxın Şərqdə geosiyasi mübarizədə əsas terminlərdən biri olaraq qalacaq.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU,**
"Yeni Məsəvi"

Bu günlər 2016-cı ilin aprel döyüşlərinin ikinci ildönümünü yaşayırıq. Məhz 4 günlük aprel müharibəsi işğalçı ordunun özü haqda illərdir yaratmağa çalışdığı "məğlubedilməzlik" mifini dar-madağın elədi, Azərbaycan xalqını məğlubiyyət sindromundan qurtardı, ona böyük hərbi zəfəri da-dızdırdı və bu zəfərin uzaqda olmadığını anladı, topluma misli görünməmiş özünənam hissi aşladı.

xalqını uçuruma doğru apar-maqda israrlıdır. Əks halda, öz ömrünü israrla uzatmağa çalı-şmazdı. Amma hara kimi? Bu gün yerli siyasi icmalçılar Sər-kisyanın hakimiyyət hərisliyi-nin mümkün hüduqları ilə ba-ğlı suala da cavab axtarırlar.

"2015-ci ildəki konstitusiyaya referendumu ilə Serj Sərkis-yan formal olaraq öz hakimi-yətinin ömrünü uzatmış oldu. Ancaq cəmi bir neçə ay sonra Ermənistan iki fors-major və-ziyyətlə üzleşdi: 2016-cı ilin

dər güclü, monolit və məğlu-bedilməz görünməyə də, bir o qədər qeyri-standart vəzi-yətlərdə həssas və gücsüz olur. Bu mənada obrazlı ifadə eləsək, Serj Sərkisyan hamı-nı üstələsə də, zamana və tarixə uduzub. Zaman və tarix -daşürəkli hakimlərdir, onlar həddi aşan, özündən sonra bütün körpüləri yandırmış, keçmişdən və reallıqlardan qopmuş heç bir hakimiyyəti, lideri bağışlamır", - deyə o vurğulayıb.

edir. Demək, bu dəfə qəfillik düşmən tərəfin gözləmədiyi başqa bir səmtə və ya forma-da da özünü göstərə bilər.

İstənilən halda müharibə bitməyib, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin bir neçə dəfə xatırladığı kimi, onun yalnız birinci hissəsi bitib. İkinci hissəyə kimi isə Azərbaycan öz ərazisindəki "çağırılmamış qonaqlar"ı mütəmadi şəkildə və bacarıqca daha ciddi canlı və maddi itkilərə məruz qoya-

ABŞ Türkiyə ilə hesablaşmalı oldumu?..

Hüseynbala SƏLİMOV

Kürd silahlılarının ABŞ-in nəzarət etdiyi Mənbic-dən çıxmağa qərar verməsi və prezident D.Tramp-ın kürd separatistlərinə ayrılan 200 milyon dollarlıq (bu, onun Gürcüstana bu il köməkçün nəzər-də tutduğu məbləğdən 2 dəfə artıqdır!) yardımı dayandır-ması nəinki Suriya hərbi-siyasi teatrı baxımından, eləcə ABŞ-Türkiyə münasibətləri nəzərindən çox önəmli infor-masiyalardır.

Məsələ bundadır ki, bir müddət idi ki, ABŞ-la Türkiyə ara-sındakı münasibətlər, xüsusən də Ankaranın növbəti hədəfi-nin Mənbic kürd silahlılarından təmizlənməsi haqda presi-dent R.T.Ərdöğanın bir neçə dəfə səsləndirdiyi bəyanatlar böyük narahatlıq yaradırdı, çünki bu müstəvidə ABŞ-la Türkiyənin həqiqətən də toqquşması mümkün idi.

Amma şükür ki, məsələnin qeyri-həlli tapıldı. Ankara Mənbic əməliyyatını təxirə saldı, kürd silahlıları isə bu bölgəni tərk edəcəklərini bildirdilər ki, sözsüz bu, da ABŞ-ın qərarı ilə oldu.

Təbii, bu, hələ problemin həlli deyil, kürdlər, daha doğrusu, PKK və onun qanadları bir yerdən başqa yerə köçürülər və onlar hələ də Türkiyə üçün potensial təhlükə olaraq qalırlar.

Amma o da var ki, əvvəldə prezident D.Trampın onlara yardımı təxirə saldığını dedik ki, heç sözsüz, bunun da kürd yaraqlılarının müqavimət qabiliyyətinə bilavasitə təsiri ola-caqdır.

Ona görə indilik üçün demək olar ki, necə deyər, PKK-çı-ların bu dəfə də bəxti getirmədi, çünki artıq dünyada ikinci "soyuq savaş"ın küləkləri əsməkdə və ən yeni geosiyasi for-mullar və koalisiyalar diqtə etməkdədir.

Elə ABŞ-ın son qərarları da (əgər təsdiqlənsə!) tək ənənəvi Ankara-Vaşinqton müttəfiqliyinin diqtəsi deyildir. Görünür ki, könlüsüz şəkildə Rusiya ilə qarşıdurma gedən D.Tramp anlayır ki, növbəti savaş üçün daha çox müttəfiq toplamaq lazımdır. Üstəlik də eyni bir vaxtda bir neçə cəbhədə vuruşmaq da olmur.

Həm də məsələ bundadır ki, ABŞ-ın ən etibarlı müttəfiqi olan Avropa üçün nə İran, nə də Çin aktual deyil, onlar da səylərin daha çox Rusiyaya yönəlməsində maraqlıdırlar. Belə bir vəziyyətdə isə Türkiyə ilə əlaqələri soyutmaq, Ankaranı da Rusiya blokuna qoşmaq ən məntiqsiz bir addım olardı.

Bir daha deyirik ki, hələ konkret qənaətlərin vaxtı yetiş-məyib - görək, bir nə olur? Amma burada bir incə nüans var. Birinci "soyuq savaş"ın da anonsu Britaniyadan gəlmişdi və hər şey böyük U.Çerçillin çox məşhur "Fulton nitqi"ndəki çağırışlardan irəli gəlmişdi.

İndi də anti-Rusiya çağırışları daha çox Britaniya tərəf-dən gəlir. Düşünürük ki, bu dəfə də anqlo-saks həmrəyliyi özünü göstərəcək və güman ki, ikinci "soyuq savaş"ın da ideya müəllifi olmaq İngiltərəyə nəşib olacaq, hərçənd, Tereza xanım nəinki Çerçill, heç Tetçer də deyil.

Sadəəcə, bizi bir qədər tərəddüdlə fikir yürütməyə vadar edən ortadakı D.Tramp amildir - bu adam ABŞ siyasətinin ətalətini xeyli artırıb, hiss olunur ki, "ABŞ siyasət məşini" onu qərar verməyə zorla məcbur edir. Ona görə də, bir daha de-yirik ki, proseslərdə ciddi ətalətlik hiss olunur.

Fəqət, ruslar artıq çaxnaşmadadırlar. Nəzərləri "ikibaşlı qartal"ın göstərdiyi ikinci səmtə - Şərqi yönəlməkdədir, bu səmtə isə yalnız bir ittifaq görünür ki, bu, da Çinlə ittifaqdır.

Amma bu yönümdə artıq təşəbbüsləri olsa da (Şanxay ittifaqı!), belə perspektiv heç Kremlin ürəyindən deyil, çünki Çin ABŞ-la qarşıdurma getməkdən yayınır. Üstəlik, mə-lum da deyil ki, məsələ, yaxın on ildə Çin bu fikrə düşəcək-mi?..

Çin özünün geosiyasi arxitekturasının orientirlərini mü-əyyən etməyib, iqtisadi cəhətdən güclü olsa da, ən böyük demoqrafik göstəriciyə malik olarsa da, hələ hərbi nəhəng deyil. Üstəlik tarix boyu "səmaaltı imperiya" adlanan bu ölkə daha çox müdafiə olunmaqla məşğul olub, nəinki hücum et-məklə...

Ona görə də ruslar hətta Türkiyədən daha çox şey gözlə-yir, nəinki Çindən. Hətta bəzi rusiyalı politoloqlar Ankaranı Moskvanın istifadə olunmamış "geosiyasi aktiv" adlandırır.

Düzdür, başqa cür düşünən və Türkiyəyə çox da etibar etməməyi məsləhət bilənlər də var, çünki Ankara bütün hal-larda NATO ölkəsidir və lap elə bu günlərdə Kremlin gözlən-tilərinə rəğmən Alyans daxilində rus diplomatlarının sayının azaldılması ilə bağlı qərara etiraz etmədi. Həm də oratda türk faktorı da var; Türkiyə Rusiya üçün istər Qafqazda, istərsə də Mərkəzi Asiyada ən potensial rəqibdir...

Ermənistanda ikinci aprel xofu - "Ölkə növbəti "sindrom"dan çıxmayacaq..."

"Sürünən müharibə" hər an qaynar müharibəyə keçid ərəfəsində; erməni ekspertlər: "Sərkisyan zamana və tarixə uduzub"; "Aprel müharibəsindən sonra biz hələ də bilmirik ki, yeni situasiyada necə yaşayacaq..."

Eyni ölçüdə erməni cəmi-yətini Qarabağ məsələsi ilə, hakimiyyətdəki "Qarabağ klanı"nın verdiyi vədlərlə bağlı bö-yük xəyal qırıqlığına uğradı, onu sonu görünməyən məyus-luq zolağına soxdu, ölkədən kütləvi köçü daha da sürətlən-dirdi, hakim Sərkisyan rejimi-nin dayaqlarını, iqtidardakı "səhra komandirləri"ne inamı sarsıtdı. Bu proses hələ bitmə-yib. Hər halda erməni təhlilçilə-rinin şərhlərindən hasil olan qənaət həm də belədir.

"Aprelin 2-də (2016-cı il -red.) biz tamamilə yeni bir situ-asiyada oyandıq - hansı ki, heç vaxt 2 apreledək olan vəziyyə-tə oxşamayacaq. Həmin hadisə təkə yeni situasiyaya sə-bəb olmadı, həmçinin, keçid, dönüş oldu - əfsus ki, sözün pis mənasında. Eyni zamanda bizi sanki ayıldı, 25 illik yuxu-dan çıxardı - o yuxu ki, təkə Qarabağ məsələsi ilə bağlı deyildi. Bütövlükdə bizim hamı-mızın taleyi və həyatı ilə, dövlət idarəçiliyi ilə bağlıdır".

"Yeni Müsavat"ın məlu-matına görə, bu barədə 1 in.am portalının yazarı Aram Amatuninin dünənki məqalə-sində deyilir. Müəllif ardınca yazır: "Aprelin 2-dən sonra biz hələ də bilmirik ki, yeni situasi-yada necə yaşamalıyıq. Əgər 2 apreldən 2 aprele qədər olan iki ilə yekun vursaq, bunu qeyd etməliyik ki, Ermənistanın əs-rin 1/4-i qədər olan müstəqilliyi müddətində iki aprel arasında vakuum yaranıb. 25 il biz gələ-cəyimizi xərcləmək hesabına yaşadıq - ta ki, aprel sindromu-na tuş gəlincə".

Müşahidə edilən həm də budur ki, hakim Sərkisyan rejimi aprel dərşinə rəğmən, öz

aprel müharibəsi və avqustda İrevanda polis idarəsinin zəbt edilməsi. Bu iki hadisə hakimiyyətin qüdrəti haqda mifi sabun köpüyü kimi dağıldı, hakim sistemin dayaqlarını laxlatdı".

"Yeni Müsavat" xəbər ve-rir ki, bunu başqa bir erməni analitiki Sərkis Arsruni 9 aprel baş nazir seçkisi öncəsi hakim qüvvənin və Ermənistanın mümkün perspektivi barədəki məqaləsində yazıb.

Onun sözlərinə görə, Serj Sərkisyanın əvəzilməzliyi haqda bugünkü tezis də mif-dən başqa bir şey deyil. "Bu mif ilk fors-major situasiyada-daca və ya hətta ona ilk real alternativ ortaya çıxan kimi dağılacaq. Ona görə ki, avtoritar rejimlərin gücü institusional əsaslara yox, ictimai xo-fa, cəmiyyətin laqeydliyi və apatiyana söykənir. Avtoritar hakimiyyət ilk baxışda nə qə-

Erməni şərhçilərin qeydlərindən həm də o qənaət hasil olur ki, Sərkisyan rejimi ikinci "aprel sindromu"ndan çıxmaya bilər. "Aprel sindromu" isə hök-mən deyil ki, elə apreldə olsun. Sərkisyan rejimini bu sindrom, yeni fors-major vəziyyət may-da, yayda və ya hər hansı baş-qa ayda da yaxalaya bilər.

Doğrudur, bəzi həbi analitiklərə görə, 2016-cı ilin aprel presidentindən sonra Azər-baycan üçün yenə qəfillik im-kanı olmayacaq, çünki işğalçı tərəf müəyyən mənada özü üçün dərs götürüb, bəzi yeni müşahidə cihazları əldə edib. Ancaq unutmaq olmaz ki, Azərbaycan öz hərbi potensialını durmadan artırır, daha müasir silahlarla təmin olunur, ordusunun döyüş qabiliyyətini artırır. O sırada qardaş Türki-yənin təcrübəsindən istifadə

caq. İşğalçı qüvvələr ərazimiz-də heç vaxt özünü rahat, təhlükəsiz hiss etməyəcək. Yeri gələndə isə iki il öncəki kimi, lo-kal əməliyyatlara da baş vura-caq.

Buna "sürünən müharibə" də demək olar. O, hər an gerçək müharibəyə keçə bilər. Növbəti müharibədən isə nainki Sərkisyan rejimi, bütövlükdə Ermənistan ölkə olaraq çıxma-yacaq. Bunu boşuna yazmırq -həm də ciddi yerli erməni və əcnəbi ekspertlərin fikirlərinə əsasən qeyd edirik. Böyük mü-haribə üçün Ermənistanın nə insani və maddi resursları, nə rüşeym halında olan iqtisadi potensialı yetərlidir, nə də çağırış problemi yaşayan ordu-su Azərbaycan ordusu ilə hər-bi-texniki baxımından ayaqlaş-maq iqtidarında...

□ Siyasət söbəsi, "Yeni Müsavat"

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyinə iki aydan da az vaxt qalıb. Artıq ölkə daxilində və eləcə də xarici ölkələrdə cümhuriyyətimizin yaranmasının 100 illiyi münasibətilə tədbirlər keçirilir, həmin dövrdə görülən işlər haqqında təbliğat xarakterli məlumatlar paylaşılır. Ötən ilin may ayında prezident İlham Əliyev Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi haqqında sərəncam imzaladı. Həmin sərəncamda qeyd olunurdu:

"Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, milli dövlətçilik salnaməsini müstəsna dərəcədə zənginləşdirmiş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinin layiqincə keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100 illik yubileyi respublikada dövlət səviyyəsində geniş qeyd edilsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Parlamentinin yaranmasının 100 illik yubileyi münasibətilə

Cümhuriyyətin 100 illiyinə dair görülən işlər...

Tarixçi: "Atılan addımları yüksək qiymətləndirirəm və hesab edirəm ki, bunlar olduqca vacibdir"

Dilavər Əzimli

xüsusi iclasın keçirilməsi tövsiyə edilsin".

Eyni zamanda Bakı Media Mərkəzi Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi və BP Azərbaycan şirkətinin sponsorluğu ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr edilmiş bədii-sənədli film çəkir.

Prezidentin sərəncamına uyğun olaraq yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, müxtəlif qurum və təşkilatlar tədbirlər keçirməkdə davam edirlər.

Bəs ümumilikdə bu yubiley necə qeyd olunmalıdır?

"Yeni Müsavat" a danışan tarixçi Dilavər Əzimli bildirib ki, Cümhuriyyətin 100 illiyi ilə bağlı prezidentin sərəncamını çox yüksək qiymətləndirir:

"Bu sərəncamı ən çox dəstəkləyən insanlardan biri də mənəm. Tədbirlərin necə keçirilməsi məsələsinə gəlincə isə bunlar da məni qane edir. Bu gün də Fəlsəfə İnstitutunda cümhuriyyət dövrünün tədqiqatçısı Faiq Ələkbərlinin elmi konfransı oldu. Eyni zamanda müxtəlif yerlərdə də tədbirlər keçirilir. Ümumən düşünürəm ki, çox işlər görülməlidir. Yaxşı olaraq ki, "Cümhuriyyət parkı" yaradılsın. Burada Nuru, Ənvər paşaların da heykəlləri qoyulmalıdır. Bunun üçün planlı şəkildə işlər görmək lazımdır. Düşünürəm ki, artıq bu işlərin başlanğıcı qoyulub. Əminəm ki, bir gün biz o parkı da görəyik və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurucularının orada heykəlləri olacaq. Bunu deməyimin əsası var. Çünki Azərbaycan Cümhuriyyəti türk-müsəlman dünyasında ilk demokratik cümhuriyyətdir. Bundan əlavə, 1918-ci ildə qurulan cümhuriyyətimiz özünün qəbul etdiyi qərarlara görə, o zaman dünya dövlətləri olan ABŞ, İngiltərə, Fransadan da demokratik ölkə olub. Hələ ABŞ-da həmin ərəfədə seçki hüququ verilmədiyi halda, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətində bu hüquq qadınlara tanınmışdı. Parlamentin tə-

qatçısı Faiq Ələkbərlinin elmi konfransı oldu. Eyni zamanda müxtəlif yerlərdə də tədbirlər keçirilir. Ümumən düşünürəm ki, çox işlər görülməlidir. Yaxşı olaraq ki, "Cümhuriyyət parkı" yaradılsın. Burada Nuru, Ənvər paşaların da heykəlləri qoyulmalıdır. Bunun üçün planlı şəkildə işlər görmək lazımdır. Düşünürəm ki, artıq bu işlərin başlanğıcı qoyulub. Əminəm ki, bir gün biz o parkı da görəyik və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurucularının orada heykəlləri olacaq. Bunu deməyimin əsası var. Çünki Azərbaycan Cümhuriyyəti türk-müsəlman dünyasında ilk demokratik cümhuriyyətdir. Bundan əlavə, 1918-ci ildə qurulan cümhuriyyətimiz özünün qəbul etdiyi qərarlara görə, o zaman dünya dövlətləri olan ABŞ, İngiltərə, Fransadan da demokratik ölkə olub. Hələ ABŞ-da həmin ərəfədə seçki hüququ verilmədiyi halda, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətində bu hüquq qadınlara tanınmışdı. Parlamentin tə-

kibinə baxın və görün ki, orada müxtəlif xalqlardan nə qədər nümayəndə var. Bu, tolerantlığın göstəricisidir. Bütün bunlara görə cümhuriyyət bizim üçün bayraqdır. Azərbaycan bayrağı da bunu birbaşa ifadə edir. Hesab edirəm ki, bu istiqamətdə çox işlər görülməlidir".

Tarixçi bildirib ki, xarici ölkələrdə cümhuriyyətlə bağlı keçirilən tədbirlərin faydası böyükdür: "Bu tədbirləri keçirmək vacibdir. Tədbirlərin keçirilməsi ictimaiyyət arasında cümhuriyyətimizin tanınmasına səbəb olur. İndiki dövr texnologiya dövrüdür. Maksimum şəkildə bundan yararlanmalıyıq. O zaman mövcud olmuş belə bir demokratik cümhuriyyət haqqında həmin ölkə vətəndaşlarının çoxunun xəbəri olmaya bilər. Qaradaş Türkiyədə də tədbirlər keçirilir. Bir millət, iki dövlət prinsipi ilə yanaşsaq, bu, həm də ələ onların cümhuriyyətidir. Əminəm ki, Türkiyədə belə tədbirlərin keçirilməsi çox önəmlidir. İndiki Azərbaycan Respublikası,

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisidir. Hətta deyim ki, Azərbaycan Respublikası sovet dövründə də cümhuriyyətin hesabına yaranıb. Cümhuriyyət olmasaydı, SSRİ tərkibində Azərbaycan Respublikası ola bilməzdi. 1940-cı ilə qədər ələ indiki bayrağımız, atributumuz işləndirdi. İkinci dəfə müstəqil olanda da elan etdik ki, biz cümhuriyyətin varisiyik. Cümhuriyyətin varisi kimi də onun atributlarını bərpa etdik. Hesab edirəm ki, daha da güclənəndən sonra gələcəkdə Azərbaycan parlamentli ölkəyə çevriləcək. Çünki cümhuriyyətin varisi gerek onun bütün atributlarını bərpa edə. İndiki halda bu, mümkün deyil. Ən azından ona görə ki, biz ərəzi bütövlüyümüzü təmin etməliyik. Ondan əlavə, bizim bütöv Azərbaycan ideyamıza da var ki, bunlara nail olanda sonra bütövlükdə Azərbaycan Cümhuriyyətinin atributunu da bərpa edər".

□ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"

Nazpəri Dostəliyeva

Mətanət İsgəndərli

Mənsüm İbrahimov

Mənaif Ağayev

Hafiz Hacıyev

YAP üçün konsert verən müğənnilər müxalifət üçün də oxuyarmı?

Nazpəri Dostəliyeva: "Xahiş edirəm, ələmi bir-birinə qatan sual verməyin"

Mətanət İsgəndərli: "Müxalifətin konsertində iştirak etmərik"

Mənsüm İbrahimov: "Mən hamısına hörmət edirəm, ancaq..."

Mənaif Ağayev: "Dövlətə xidmət etdiyim üçün müxalifətin mitinqinə qatılmaram"

Hafiz Hacıyev: "Son günlər həyatıma nifrət edirəm..."

11 aprelə keçiriləcək prezident seçkisinə sayılı günlər qalıb. Prezidentliyə namizədlər martın 19-dan başlayaraq seçkiqabağı təşviqata başlayıblar. Hakim partiya olan YAP bu münasibətlə Bakıda, eləcə də digər bölgələrdə konsert proqramları təşkil edir.

Həmin tədbirlərə ölkənin ən məşhur sənətçiləri qatılır. Onlardan xalq artistləri Mətanət İsgəndərli, Mübariz Tağıyev, Mənsüm İbrahimov, Məlxəxanım Əyyubova, Nazpəri Dostəliyeva, əməkdar artistlər Tünzalə Ağayeva, Aybəniz Haşımova, Rəyza Ayxan və digərlərinin adını çəkmək olar.

Maraqlıdır, müğənnilər bu çıxışlarına görə nə qədər qonorar alır və onlar digər prezidentliyə namizədlərin təşviqat prosesində də iştirak edərlər-

mi? Müxalifətin mitinqlərində necə, ifa edərlərmi?

Mövzu ilə bağlı müğənnilər arasında mini-sorğu keçirdik. Xalq artisti Nazpəri Dostəliyeva YAP-in keçirdiyi konsert proqramlarında pulsuz oxuduğunu açıqladı: "Bizim ixtiyarımız nədir ki, bu konsertlər üçün qonorar istəyək? Bu dövlətimiz, bizim xalqımız üçün görülən işlərdir. Axı kim qonorar istəməlidir? Ayıb olmazmı?"

Xalq artisti "müxalifətin keçirdiyi mitinqlərdə də oxu-

yarsızımı" sualımıza bu cür cavab verdi: "Xahiş edirəm, ələmi bir-birinə qatan suallar verməyəsiz. Mən dedim, bitdi! Ələmi bir-birinə qatmayın!"

Xalq artisti Mətanət İsgəndərli də iştirak etdiyi bu cür tədbirlər üçün heç bir qonorar almadığını söylədi: "Heç kəs qonorar almır. Digər prezidentliyə namizəd olanların təbliğat-təşviqat konsertlərində iştirak etməmişəm, etməyəcəyəm də. Biz İlham Əliyevə səs veririk, onu dəstəkləyirik. Eləcə də müxalifətin konsertlərində iştirak etməmişəm, etmərik də. Başqalarının da iştirak etdiyini görməmişəm".

Xalq artisti Mənsüm İbra-

himov da könüllü olaraq YAP-in təşviqat proqramlarında iştirak etdiyini dedi: "Mən öz xoşumla gedirəm. Çünki Azərbaycanın inkişafı, gələcəyi naminə İlham Əliyevi dəstəkləyirəm. Seçkilərdə mənim mövqeyim də məlumdur. Digər prezidentliyə namizəd olanların hamısına hörmət edirəm. Lakin lider olaraq İlham Əliyevi gördüyüm üçün onların keçirəcəyi tədbirlərdə iştirak etməmirəm".

Müğənni Mənaif Ağayev də qeyd etdi ki, YAP-in keçirdiyi tədbirlərdə ilk gündən iştirak edir: "Bundan əvvəl Füzulidə, Saatlıda olmuşam. Bir azdan Xaçmazda, Sumqayıta gedəcəm, hələ 5 yer də qalıb".

Müğənni iştirakı üçün heç bir qonorar almadığını bildirdi: "Digər namizədlərin keçirəcəyi tədbirlərdə iştirak etmək məsələsinə gəldikdə isə dövlət üçün keçiriləcək hər bir tədbirə gətməyə hazırım. Müxalifətin mitinqində isə iştirak etməyərəm. Çünki mən siyasətə qarışmıram, dövlətə xidmət edirəm".

Məsələ ilə bağlı Müasir Müsavat Partiyası tərəfindən prezidentliyə namizədliyi irəli sürülən Hafiz Hacıyevin mövqeyini öyrənməyə çalışdıq. Hafiz Hacıyev onun və digər namizədlərin təşviqat prosesində iştirak etmək istəməyən müğənnilər haqqında sərt danışdı: "Mən həmin məşhur müğənnilərdən heç kimi öz

tədbirlərimə dəvət etməyərəm. Vaxt var idi ki, Nazpəri Dostəliyeva müxalifət liderlərinin birinin oğlunun toyunda iştirak etmişdi və demişdi ki, əgər siz prezident olsanız, daha yaxşı oynayacam. İkiüzlü adamları sevmirəm. İkinci bir tərəfdən, müğənnilərin mənə iştirak etməsinə ehtiyac yoxdur. Çünki xalq bizi, məni istəyir, necə danışmağımdan asılı olmayaraq çıxışlarımı izləyirlər. Digər tərəfdən, müğənniləri tədbirlərimə dəvət etmək üçün pulum yoxdur. Müğənnilər YAP-in tədbirlərində niyə qonorarsız oxuduqlarını bilirlər. Onlar bu cür tədbirlərdə iştirak etdikdən sonra bahalı maşınlar, evlər alırlar. Halbuki həmin müğənnilər öz vaxtlarını "qızıl" hesab edirlər. Onlar bilirlər ki, "yağlı" yerdən yapışmaq lazımdır. Bizim nəyimiz var ki. Acın biriyik".

Hafiz Hacıyev son günlər öz həyatına nifrət etdiyini dedi: "Çox əziyyətlər çəkirəm. O qədər bu dövlət üçün həyatımı qoymuşam, amma sonda mən təhqir olunuram. Hökumətin daxilində müğənnilərə milyardlar xərcləyənələr, mənə bir şəklinin çıxardılmasına 1 manat da köməklik etmədi. Həyatımdan təəssüflənirəm ki, millət, dövlət üçün bu qədər əziyyət çəkməyən xeyri yox imiş. Əlbəttə ki, biz də əvvəllər işlər görsəydik, müğənnilərin daha yaxşılarını, hətta Amerikadan gətirərdik, tədbiriniz daha yaxşı keçərdi. Ömrümün 30 ilini hədəf vermmişəm. Bircə buna təəssüflənirəm və bunu özümə bağışlamıram".

□ Xalidə GƏRAY,
"Yeni Müsavat"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

Aprel 2-də Azərbaycanın müasir tarixinin iki ciddi hadisəsinin növbəti ildönümü tamamlandı. Söhbət 1993-cü ildə Kəlbəcər Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğalından və 2016-cı ilin aprelinde işğalçı ordunun təxribatlarına verilən sarsıdıcı cavabdan gedir.

Aprel döyüşlərində aldığı zərbələr Ermənistanda bu günə qədər danışıqlar və işğalçı ölkənin rəhbərliyinin strateji əhəmiyyətli mövqeləri geri qaytarmaqdan ötrü iki il ərzində göstərdiyi cəhdlərin heç bir nəticəsi olmayıb.

Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev Azərbaycanın Kəlbəcər rayonunun işğalı və aprel döyüşlərinin ildönümü ilə əlaqədar bəyanat yayıb.

"BMT Təhlükəsizlik Şurasının sədrinin 6 aprel 1993-cü il tarixli bəyanatının ardınca BMT TŞ Azərbaycanın Kəlbəcər rayonunun işğalı ilə əlaqədar 822 sayılı qətnamə qəbul etdi. Qətnamədə BMT TŞ ərazi əldə edilməsi üçün gücdən istifadənin qəbul edilməzliyini vurğulayaraq, işğalçı qüvvələrin dərhal işğal olunmuş Kəlbəcər və digər rayonlardan çıxarılmasını tələb etdi. 822 sayılı qətnamənin qəbulundan sonra 9 ölkədən ibarət olan ATƏT-in Minsk Qrupu Ermənistan qoşunlarının Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxarılması üçün "təcili tədbirlər haqqında vaxt cədvəli" hazırladı. BMT TŞ-nin qətnaməsinin tələblərinə uyğun olaraq Ermənistan nəinki öz qoşunlarını işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərindən çıxardı, əksinə Ağdam, Cəbrayıl, Qubadlı, Füzulu və Zəngilanı işğal etdi. 27 iyul 1993-cü ildə BMT TŞ-nin sədrinə hesabətində ATƏT-in Minsk Konfransının prezidenti Mario Raffaeli vurulayıb: "Ermənistan BMT TŞ-nin tələblərinə məhəl qoymur, hücum edərək Azərbaycanın yeni rayonlarını işğal edib və danışıqlar prosesini və münaqişənin həllini pozur". BMT TŞ tərəfindən 1993-cü ildə 822 sayılı qətnamə ilə bərabər 853, 874 və 884 sayılı qətnamələr də qəbul edilə de, onların da Ermənistan qoşunlarının Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxarılması barədə tələbləri Ermənistan tərəfindən yerinə yetirilmir" - sənəddə bildirilir.

Təbii ki, Azərbaycan yalnız aprel döyüşlərində düşməndən azad olunan mövqelərlə kifayətlənə bilməz və ölkə rəhbərliyinin bəyan etdiyi kimi, düşmən tapdağındakı ərazilərimiz son qarışına qədər geri qaytarılmalıdır. Elə ordumuzun son günlər həyata keçirdiyi hərbi təlimlər də hazırılıq olmaqla yanaşı, işğalçıya ciddi xəbərdarlıqdır.

Aprelin ilk günü isə müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi 2018-ci il üçün döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq Azərbaycan ordusunun Raket və Artilneriya birləşmələrinin və bölmələrinin döyüş vərdişlərinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə cəbhə bölgə-

sində keçirilən təlimlərinde döyüş atışları icra olunub. Bu barədə Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib. Şəxsi heyət qarşıya qoyulmuş bütün tapşırıqları müvəffəqiyyətlə yerinə yetirib.

Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəisi polkovnik Vaqif Dərgahlı "Yeni Müsavat"a aprel döyüşlərinin hərbi nəticələri ilə bağlı açıqlama verib. "2016-cı ilin aprel ayının 2-dən 5-dək cəbhə xəttində gərginliyin artmasının və Ermənistanın Azərbaycana qarşı növbəti hərbi təxribatlar törətmək cəhdinin qarşı tərəfdən əvvəlcədən planlaşdırılması şübhəsizdir" - açıqlamada deyilir. Polkovnik bildirir ki, düşmənin atəş nöqtələrinə və artilneriya qurğularına vurulan zərbələr, kəşfiyyat qruplarımız tərəfindən həyata keçirilən müvafiq tədbirlər nəticəsində şimal istiqamətində Goranboy rayonu və Naftalan şəhərinə təhlükə yarada biləcək Talış məntəqəsi ətrafında, cənubda isə Horadiz şəhəri və Araz çayı boyu bəzi kəndlərin düşmən təhlükəsindən qorunması məqsədilə Lələtəpə yüksəkliyi və onun ətrafındakı strateji cəhətdən mühüm ərazilər azad edildi: "Bölmələrimiz tərəfindən azad edilən ərazilərdə yeni mövqelər quruldu və mühəndis-istehkam tədbirləri həyata keçirildi. Erməni silahlı qüvvələri bu döyüşlərdə böyük itkilərə məruz qaldı. Bizdə olan məlumatlara görə, 320-dən artıq düşmən məhv edildi və 500-dən artıq erməni hərbi qulluqçusu yaralandı. Qarşı tərəfin 30-dək tankı və digər zirehli texnikası, 25-dən artıq artilneriya qurğusu sıradan çıxarıldı, Madagiz yaşayış məntəqəsində yerləşən qərargahı və əsas hərbi hissələri məhv edildi. Ağdərə-Madagiz, Cəbrayıl istiqamətindəki yolların nəzərdə saxlanılması imkanı əldə edildi. Ordumuz tərəfindən 2000 hektardan artıq ərazi azad edildi və daha çox ərazi əməliyyat baxımından nəzarətimiz altına keçdi".

V.Dərgahlının sözlərinə görə, Ermənistandan əlavə hərbi qüvvə, o cümlədən könüllü adı altında dünyanın müxtəlif qaynar nöqtələrindən muzdlu döyüşçülər gətirməklə düşmən itirdikləri ərazilərin geri qaytarılmasına dəfələrlə cəhd göstərdi, lakin hər dəfə tutarlı cavab alaraq geri oturduldu: "Bu döyüşlər zamanı düşmən tərəfinin Ermənistanadakı demək olar ki, bütün hərbi qüvvələrini əməliyyatlara cəlb etməsinə baxmayaraq, Azərbaycan ordusu hərbi əməliyyatlara yalnız müdafiənin ön xəttində yerləşən qüvvələrinin bir qismini cəlb etmişdi. Azərbaycan ordusunun həyata keçirdiyi bu əks-həmlə əməliyyatının

Qarabağ

qaytardıq və işğalçıya göstərdik ki, ordumuz güclənib, əlimizdə müasir hərbi texnika var və düşmən də az itki vermədi. Nəticədə Ermənistanın müdafiə naziri öz postunu itirdi, ordularında korrupsiya faktları üzə çıxdı və Dağlıq Qarabağda xidmətdən yayınma halları artdı. Buna baxmayaraq, Moskva açıq-aşkar bizə mane oldu, hücumumuzun genişlənməsini əngəllədi. Çünki Moskva Ermənistanın Azərbaycan qarşısında məğlub olmasını istəmir. Görünür, Rusiya eyni vəziyyətdə gələn dəfə yenə bizə mane olacaq. Qərar verməliyik: ya torpaqlarımızı azad etmək məsələsində Rusiya amilini hər dəfə nəzərə almalıyıq, bu isə işğalın davamı deməkdir, ya da bütün riskləri göz önünə alaraq növbəti əmə-

Düşməne aprel gözdağı - "Növbəti əməliyyatda 4 günlə kifayətlənməməliyik"

Azərbaycanın Xarici İşlər və Müdafiə nazirlikləri işğalçı Ermənistana və havadarlarına növbəti xəbərdarlıqlarını etdilər; ordumuzun genişmiqyaslı hərbi təlimləri düşmənin "ağa"sını da hərəkətə gətirdi

esas məqsədi - erməni hərbi birləşmələrinə zərbə vuraraq onları təmas xəttində yerləşən kəndlərimizdə yaşayan dinc əhaliyə qarşı mütemadi olaraq törətdikləri təxribatların qarşısını alınması və yaşayış məntəqələrini zədələyən atəş nöqtələrinin təsirinə azaldılmasından ibarət idi. Bu tapşırıq da uğurla yerinə yetirildi. Hazırda da düşmən tərəfi tam demoralizə edilib, onun hərbi-siyasi strategiyası iflasa uğrayıb. Bu hadisələrdən sonra Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyində baş verən proseslər qonşu "dövlətin" idarəçilik aparatındakı, o cümlədən hərbi strukturundakı problemləri, boşluqları ortaya çıxardı. Bu gün də Azərbaycan Ordusu qarşısında duran vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün bütün zəruri tədbirləri davam etdirir, cəbhəboyu əməliyyat şəraitini tam nəzarət altında saxlayır və istənilən təxribatların qarşısını almağa hazırdır. Aprel döyüşləri zamanı Azərbaycan ordusunun fəaliyyətinə ən böyük qiyməti ölkə prezidenti cənab İlham Əliyev verdi. Ali Baş Komandanın "Aprel döyüşləri dövlətimizin və ordumuzun gücünü, xalqımızın birliyinə, həmrəyliyini və vətənpərvərliyini nümayiş etdirmişdir" - fikri aprel əməliyyatlarına verilən ən yüksək qiymətdir.

"Azərbaycan ordusu aprel döyüşləri ilə həm Ermənistana, həm də qonşu dövlətlərə öz gü-

cünü, qüdrətini sübut etdi". **Bunu azvision-a açıqlamasında ehtiyatda olan general-leytenant Yaşar Aydəmirov deyib. Y.Aydəmirov qeyd edib ki, aprel döyüşlərində ordumuzun birlikləri, birləşmələri hücumu keçməmişdi: "Aprel döyüşləri xırda bölmələrin iki istiqamətdə aparıldığı əməliyyat idi. Bir neçə gün davam edən əməliyyatlar nəticəsində strateji yüksəkliklər işğaldan azad edildi. Ordumuz cəmi bir neçə saat ərzində düşməne öz gücünü göstərdi".**

Ehtiyatda olan general-leytenant vurğulayıb ki, ordumuzun bir neçə bölməsi aprel döyüşlərində erməni ordusunun əsl simasını üzə çıxardı: "Döyüşlərdən sonra Ermənistan ordusunun kəşfiyyat, rabitə, döyüş təminatı, maddi-texniki təminat idarələrini rəisləri tutduqları postlardan qovuldular. Bunlar döyüş zamanı ən lazımlı sahələrdir. Göründüyü kimi, aprel döyüşləri zamanı erməni ordusunda çox ciddi problemlər yarandı. Bundan başqa, zərbə o qədər sarsıdıcı oldu ki, müdafiə naziri, baş qərargah rəisi vəzifələrindən uzaqlaşdırıldı".

Ötən iki il ərzində aprel döyüşləri və o günlərdə bölgədə yaranan mövcud geosiyasi vəziyyət haqqında qeydləri və topladığı materiallar əsasında "Aprel atəşkəsi" adında kitab yazan, çoxsaylı müsahibələr

verən politoloq Elxan Şahinoğlu isə "Yeni Müsavat"a dedi ki, indi də araşdırmalarını davam etdirir: "Məsələ burasındadır ki, bezi suallara hələ də cavab tapmağa çalışıram: Rusiyanın təzyiqlərini nəzərə almayıb və 4 günlə kifayətlənməyib daha çox savaşa torpaqlarımızı azad etməli idikmi, yoxsa Kremlin təxribat imkanlarını diqqətə alaraq fasilə verməkdən başqa alternativimiz yox idi? Bu, məcburi əks-hücum idi, yoxsa əvvəlcədən planlaşdırılan əməliyyat? İlham Əliyev düşməni cəzalandırmaq əmrini səfərdə olduğu Vaşinqtonda verdi, yoxsa orduya təlimat əvvəlcədən verilməmişdi? 4 günlük savaşın hərbi nəticələri detallı analiz edildimi? Sonuncu suala cavab həm də onun üçün lazımdır ki, gələcəkdəki uğurlarımızı genişləndirə bilək. Əgər aprel döyüşlərində üçüncü qüvvələr təxribatla məşğul olublarsa və düşmənin maraqlarına xidmət edə bilsələr, gələcəkdə bu halların təkrarlanmamasına çalışmalıyıq. Müharibə şəraitində pula satılanların bir əqibəti olmalıdır. İki il bundan əvvəl həyata keçirilən əməliyyatla ən azı bir neçə rayonun azad olunacağına ümid edirdik. Ancaq strateji yüksəkliyi əldə etməyimiz də kiçik nəticə deyil". **Politoloq bu savaşda əldə olunan uğurlardan da bəhs etdi: "Atəşkəsin hökmü sürdüüyü 22 ildə ən azı neyisə geri**

liyyatda 4 günlə kifayətlənməməliyik. Elə etməliyik ki, Dağlıq Qarabağ separatçıları işğalın onlara hər gün və hər saat baha başa gəldiyini anlasınlar. Separatçıların bir gün belə rahatlıqları olmamalıdır. Dağlıq Qarabağ separatçılarının lideri deyir ki, azərbaycanlılar bir şərtlə Dağlıq Qarabağa geri dönə bilərlər ki, bunların qondarma "respublikalarını" tanısinlər. Bunu ancaq yuxularında görə bilərlər. Tam əksinə olacaq, onlar Dağlıq Qarabağda gələcəkdə də yaşamaq istəyirlərsə, Azərbaycan qanunlarını tanımaq məcburiyyətindədirlər. Başqa alternativləri yoxdur".

Bu arada Rusiyanın Ermənistanadakı hərbi qüvvələrinin də hərəkətə keçməsi maraqlı məsələdir. Məlumatla görə, Ermənistanda yerləşən Rusiya hərbi bazasının mindən çox hərbiçisi Ağdüz dağlıq poliqonunda hərbi təlimlərdə iştirak edir. İşğalçı ölkədə mövcud olan müharibə xofu şəraitində bu təlimlərin keçirilməsi Ermənistanı sakitləşdirmək niyyətindən də irəli gələ bilər. Xüsusilə son günlər Qarabağ müharibəsi başlanacağı halda, Rusiyanın müdaxilə etməyəcəyi barədə bəyanat İrəvanda narahatlığı artırmışdı. Ancaq aprel döyüşlərində Rusiyanın 4 gün neytral qalması bəs etdi ki, Azərbaycan ordusu düşməni sarsıdan zərbələr endirsin.

Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafı prioritet istiqamət kimi müəyyənəlib və bu prioritetlər içərisində turizmin çəkisi və payı xüsusi olaraq müəyyən edilib. Bu sahənin inkişafı istiqamətində atılan addımlar artıq öz bəhrəsini verir.

yükmiqyaslı beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi etməsinin nəticəsidir ki, Azərbaycan dünyanın əksər ölkələrində turizm baxımından yeni bir istiqamət kimi tanınır. Ötən il ərzində Bakı UNESCO, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı, Dünya Turizm Təşkilatı, Ərzaq və

əlavəyə əsasən, elektron vizanın sürətləndirilmiş qaydada alınması üçün müraciət edildikdə ən gec 3 saat müddətinə müraciətə baxılır.

Onu da bildirik ki, elektron vizalar yalnız siyahısı Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi

dələrinin qorunması güclənəcək, yerli sakinlərin yaşayış səviyyəsinin yaxşılaşmasına imkan yaranacaq. Eyni zamanda, kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsi imkanı yüksələcək, bölgələrdə əl işləri sənətkarlığına maraq artacaq, turizm xidmətlərinin təhlükəsizliyi tə-

Turizmde nələrə nail olmuşuq?

Viza sadələşir, ölkəyə gələn qonaqların sayı artır...

Belə ki, turizmin inkişafına xüsusi önəm verən və bunun üçün yüksək imkanlara malik olan Azərbaycanda bu sahə üzrə göstəricilər getdikcə artır. Burada təbiətin verdiyi imkanlarla yanaşı, bu sahədə dövlət və özəl sektorun qarşılıqlı əməkdaşlığının, yüksək standartlara malik infrastrukturun qurulmasının, turizmin, demək olar ki, bütün növlərinin inkişafına önəm verilməsinin və digər amillərin rolu vardır.

Onu da qeyd edək ki, turizm və xidmət sektoru hazırda dünya iqtisadiyyatının aparıcı sahələrindən birinə çevrilib. Çünki turizm ölkələrin tarix və mədəniyyətinin, təbii-coğrafi gözəlliklərinin, müasir inkişaf tempinin dünyaya tanıtılması və təbliği üçün misilsiz imkanlar açmaqla bərabər adıçəkilən sahənin təşəkkül tapdığı ölkələrin büdcələrinin formalaşmasında da müstəsna əhəmiyyət kəsb edir.

Çox maraqlıdır ki, dünya iqtisadiyyatında ard-arda baş verən global iqtisadi böhranlara baxmayaraq, bu imkanlardan yararlanan və potensialı olan ölkələrə səyahət edən insanların sayı da ildən-ilə artmaqdadır. Belə ki, Dünya Turizm Təşkilatı ekspertlərinin hesablamalarına görə, 2017-ci ildə beynəlxalq turizm 7 faiz çoxalıb. Ötən ilin nəticələri son yeddi ilin ən yüksək göstəricisidir. Beynəlxalq səfərlər getdikcə çoxalır və bu, turizm sektorunu iqtisadi inkişafın mühüm amili kimi möhkəmlədir.

Beynəlxalq tədbirlər - turizm axınıni stimullaşdıran səbəb

Son illər ölkəmizin bö-

Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı, Avropa Şurası, İSESCO-nun tərəfdaşlığı ilə "Mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafı: İnsan təhlükəsizliyi, sülh və davamlı inkişaf üçün yeni imkanlar" mövzusunda keçirilən IV Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu, IV İslam Həmrəyliyi Oyunları, "Bakı Avropa Qran Prisi" adı altında baş tutan "Formula 1" yarışları kimi beynəlxalq miqyaslı tədbirlərə ev sahibliyi edib. Bu tədbirlər zamanı paytaxtımıza və regionlarımıza minlərlə turist səfər edib, gələn qonaqların iştirakı ilə ölkəmizin tanıtımına dair sərəgilər, mədəni proqramlar həyata keçirilib, müxtəlif turpaketlər təqdim edilib. Bütün bunlar isə təbii ki, perspektivdə yeni turist axını və ölkə iqtisadiyyatının turizmdən daha çox faydalanması deməkdir.

3 saata elektron viza

2016-cı ilin iyun ayında dövlət başçısı tərəfindən "Elektron vizaların verilməsi prosedurunun sadələşdirilməsi və "ASAN Viza" sisteminin yaradılması haqqında" fərman imzalanıb. Həmin fərmana uyğun olaraq "ASAN Viza" portalı fəaliyyət göstərir. Bu portalının yaradılmasında məqsəd ölkəmizə gələn əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər üçün viza verilməsi prosedurunun sadələşdirilməsi, müasir informasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə operativlik və şəffaflığın təmin edilməsidir. Ötən il dekabrın 14-də "Turizm haqqında" Qanunun 7-1 (Turist vizası) maddəsinə edilən

tərəfindən təsdiqlənən 94 ölkənin vətəndaşlarına və həmin ölkələrdə daimi yaşayan, amma vətəndaşlığı olmayan şəxslərə rəsmiləşdirilir.

Bu il yanvarın 31-də ölkə prezidenti aeroportlarda əcnəbilərə viza verilməsi prosedurunun təkmilləşdirilməsi haqqında daha bir fərman imzalayıb. Sənədə əsasən, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq hava limanlarında vizaların "ASAN Viza" sistemi vasitəsilə verilməsini, habelə viza ilə əlaqədar ödənişlərin "ASAN ödəniş" sistemi vasitəsilə həyata keçirilməsini təmin edəcək. Fərman mayın 15-dən qüvvəyə minir.

"Turizm haqqında" yeni qanun

Ötən il "Turizm haqqında" yeni qanun layihəsi Milli Məclisdə ilk oxunuşdan keçdi və bu il sənədin tətbiq edilməsi gözlənilir.

Qanun Azərbaycan Respublikasında turizm bazarının hüquqi əsaslarının bərqərar edilməsinə yönəldilmiş dövlət siyasətinin prinsiplərini, turizm fəaliyyətinin əsaslarını müəyyən edir və turizm sahəsində meydana çıxan münasibətləri tənzimləyir, sosial-iqtisadi inkişafı təmin edən vasitələrdən biri kimi turizm ehtiyatlarından səmərəli istifadə olunması qaydasını müəyyənləşdirir.

Qanunun qəbulu ilə bölgələr üzrə brendləşmə yaranacaq, regionda mövcud olan tarixi mədəniyyət abi-

min olunacaq.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda "Turizm haqqında" əvvəlki qanun 1999-cu ilin 4 iyununda qəbul edilmişdi.

Şopinq festivallar - turizmin inkişafı üçün müasir alət

Ötən ildən etibarən Azərbaycanda turizm potensialının tanıtılması sahəsində mühüm elementlərdən biri kimi şopinq festivallarının təşkilinə başlanıb. Yazda və payızda birinci və ikinci Bakı şopinq festivalları təşkil olunub. Qeyd edək ki, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən layihəyə Vergilər Nazirliyi, Azərbaycan Hava Yolları (AZAL), ASAN Xidmət və "AzərTürkBank" rəsmi tərəfdaş olaraq dəstək verib. Festival yerli sahibkarlığın inkişafı, ticarət və turizmə əlavə sərmayələrin cəlb edilməsi baxımından effektiv olmaqla yanaşı, Azərbaycan vətəndaşlarının da xarici turistlərə şamil olunan ƏDV qaytarılması sistemindən yararlanmasına şərait yaratdı. Qeyd edək ki, bu praktikaya dünyanın heç bir ölkəsində rast gəlinmir.

Hər iki tədbir zamanı bir ay müddətində müştərilər dünya brendlərinə məxsus məhsulları Bakıda yerləşən 400-dən çox mağazadan xüsusi kampaniya və endirimlərlə əldə edə bildilər. Həmin mallara ƏDV qaytarılması ("Tax Free") imkanı təqdim olundu.

Festivallar eyni zamanda Azərbaycanın mədəni-tarixi irsi və ölkəmizin potensialının dünyaya təbliğ edilməsi-

nə, Bakı və ölkəmizin digər bölgələrinin turizm imicinin güclənməsinə xidmət etdi. Yalnız bir faktı qeyd edək ki, ikinci şopinq festivalının davam etdiyi oktyabr ayı ərzində Azərbaycana 204686 turist gəldi ki, bu da 2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən 13 faiz artım deməkdir.

Yol xəritəsi necə icra olunur?

2016-cı il dekabrın 27-də "Azərbaycan Respublikasında ixtisaslaşmış turizm sənayesinin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"ne uyğun olaraq yaradılan Turizm Şurasının tərkibi prezident fərmanı ilə təsdiq olunub. Turizm Şurasının yaradılmasında əsas məqsəd Azərbaycanda turizm sahəsində mövcud vəziyyətin təhlil edilməsi, bu sahədə olan problemlərin aradan qaldırılması üçün müvafiq tədbirlərin görülməsi, turizm sahəsində dövlət orqanlarına həvalə edilmiş vəzifələrin icrasının əlaqələndirilməsindən ibarətdir.

Strateji Yol Xəritəsinin icrası çərçivəsində yaradılan daha bir qurum Milli Turizm Təbliğat Bürosudur. Büro Bakı şəhərinin beynəlxalq imicinin formalaşdırılması, şəhər brendinin istifadəsi üzrə uzunmüddətli fəaliyyət planının hazırlanması, brenddən istifadə üzrə nəzarət tədbirlərinin görülməsi və fərqli səviyyələrdə təkrar brendinq seçimi və marketing işlərinin əlaqələndirilməsi, eləcə də turistlərin məmnunluğunun artırılması istiqamətində fəaliyyəti həyata keçirir.

Əldə olunan nəticələr

Ölkədə turizmin inkişafı

məqsədilə həyata keçirilən tədbirlər öz bəhrəsini verməkdədir. Belə ki, rəsmi məlumata görə, 2016-cı ilə müqayisədə 2017-ci ildə ölkəmizə gələn xarici vətəndaşların sayı 449 215 (20 faiz) nəfər artaraq 2 milyon 691 min 998 nəfər təşkil edib. Bu, indiyə qədər müşahidə edilmiş ən yüksək göstəricidir.

Xarici vətəndaşlar daha çox iyul ayında gəlib: 313 515 nəfər.

2017-ci ildə ölkəmizə gələn xarici vətəndaşların ümumi sayında Rusiya, Gürcüstan, İran, Türkiyə və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri vətəndaşlarının xüsusi çəkisi daha çox olub və müvafiq olaraq 31,6 faiz, 19,9 faiz, 13,4 faiz, 11,2 faiz və 3,8 faiz təşkil edib.

2016-cı il ilə müqayisədə 2017-ci ildə Azərbaycana Səudiyyə Ərəbistanından 4,5 dəfə, Omandan 7,4 dəfə, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən 1,9 dəfə, İrandan 1,4 dəfə, Hindistandan 2,3 dəfə çox xarici vətəndaş gəlib.

Artım tempi indi də davam etməkdədir. Belə ki, ötən ilin 2 ayı ilə müqayisədə cari ilin müvafiq dövründə Azərbaycana 38 656 (12,3 faiz) nəfər çox xarici vətəndaş gəlib. Ümumilikdə 2 ay ərzində ölkəmizə gələn xarici vətəndaşların sayı 352 074 nəfər təşkil edib. Onların ümumi sayında Rusiya, Gürcüstan, Türkiyə və İran vətəndaşlarının xüsusi çəkisi daha çox olub və müvafiq olaraq 29,3 faiz, 24,8 faiz, 13,8 faiz və 7,9 faiz təşkil edib.

□ İqtisadiyyat söbəsi, "Yeni Müsavat"

Son iki ildə banklar kredit verilməsini demək olar ki, dayandırmışdılar. Əksər banklar, ümumiyyətlə, kredit verməkdən imtina etmişdi, azsaylı banklar isə şərtləri o qədər ağırlaşdırmışdılar ki, bu da imtinaya bərabər bir addım idi.

Səbəb isə manatın iki kəskin devalvasiyasından sonra əhalinin maddi vəziyyətinin pisləşməsi və kredit borclarını ödəyə bilməmələri nəticəsində problemlə kreditlərin həcmində kəskin artması idi. Xüsusən də, manatın devalvasiyasına yaxın bir neçə ay ərzində vətəndaşlara kreditlər dollarla verildiyindən, devalvasiya nəticəsində borclar iki dəfə artdı və ödənilməsi mümkünəz hala gəldi. Bu isə bankların toksik aktivlərinin artmasına səbəb oldu.

Bunun ardından Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası kredit şərtlərini yetərincə ağırlaşdıran qərarlar verdi. Nəticədə əhalinin əksər hissəsi kredit əlçatanlığını itirmiş oldu.

Lakin banklar kredit verilməsini dayandırmaqla paralel olaraq, gəlirlərinin böyük bir qismindən də məhrum oldular. Çünki əsas gəlirləri məhz aşağı faizlə əmanətlər götürüb onu yüksək faizlə əhaliyə kredit vermək hesabına qazanırdı. Bir müddət dollara olan yüksək tələbatdan və valyutadaəyişmə məntəqələrinin bağlanması nəticəsində valyuta alqı-satqısı ilə bağlı banklara artan tələbdən yararlanmağa çalışdılar. 4 faizlik marjanın ləğvi də bunun üçün əlavə imkanlar yaratdı. Lakin son 1 il müddətində manatın məzənnəsinin sabit qalması ilə dollara olan kəskin tələbat azalmış oldu və banklar bu gəlir yolunu da qismən itirmiş oldular.

Bu səbəbdən cari ilin əvvəlindən başlayaraq yenidən bankların kredit təklifi ilə bağlı xəbər və reklamları artmaqdadır. Hətta bayramlar ərəfəsində bununla bağlı müxtəlif kom-

Banklar yenidən kredit verməyə başlayıb - səhvlər təkrarlanacaq mı...

Fikrət Yusifov: "Banklar nəhayət ki, üzlerini real iqtisadiyyata və onun əsasını təşkil edən biznesə tutmağın vacibliyini dərk edə bildilər"

paniyalar keçirən banklar da var. Bəziləri faiz dərəcələrində müəyyən güzəştlər etməyi, bəzilər kommission haqlarını bağışlamağı vəd edir. Hətta vaxtaşırı olaraq hər kəsin mobil telefonuna bu cür mesajlar da göndərilir. Lakin əhali banklara olan inamı bir dəfə itirdiyindən kredit götürməyə də ehtiyat edir. Hazırda hər kəsi düşündürən əsas sual odur ki, banklar kreditləşməni yenidən bərpa etsələr, əvvəlki illərdə yol verdikləri səhvləri, xüsusən də yüksək faizlərin

təbiiqini yenidən təkrarlayacaqlarmı?

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan sabiq maliyyə naziri Fikrət Yusifov bildirdi ki, fiziki və hüquqi şəxslərdən sərbəst vəsaitləri cəlb edib, ehtiyacı olanlara yönləndirmək bankın fəaliyyətinin ana xəttini təşkil edir: "Bank digər xidmətlər göstərmək yolu ilə də vəsaitlər qazana bilir. Lakin onun əldə etdiyi mənfəət əsasən verdiyi kreditlər hesabına formalaşır. Əgər bank kredit vermirsə və ya verdiyi kreditləri geri ala

bilmirsə, bu halda o müflis olmalıdır. Bu acı təcrübəni artıq bir neçə ildir ki, Azərbaycan bank sistemi yaşayır. Ötən iki il ərzində ondan artıq bank bağlanmış və yaqın ki, bir o qədər də bank bu yolu cari ilin sonuna qədər keçməli olacaq. Bank sistemində yaranmış belə acınacaqlı durumun kökündə onların illərlə apardıqları yanlış kredit siyasəti dayanırdı. Dəfələrlə etdiyimiz çağırışlara baxmayaraq banklar normal biznes layihələrə sərfəli şərtlərlə uzunmüddətli kreditlər vermək

əvəzinə, çox yüksək faizlə qısamüddətli istehlak kreditləri vermək kimi yanlış vərdişlərdən əl çəkməmişlər. Ən pisi isə bu idi ki, ehtiyacı olan vətəndaşları bu kreditləri əsasən xarici valyutada götürməyə məcbur edirdilər. Bu qayda ilə uzun müddət fəaliyyət etmək mümkün deyildi. 2015-ci ildə manatın iki kəskin devalvasiyasından sonra bu yanlış siyasətin acı nəticələri üzə çıxdı".

F.Yusifovun sözlərinə görə, banklar yanlış kredit siyasəti ilə ölkə iqtisadiyyatına çox böyük zərbə vurdular: "İş o yerə gəlib çatdı ki, ölkə başçısı müşavirlərin birində "bizim iqtisadiyyatımıza ən böyük zərbəni də banklar vururlar" dedi. Beynəlxalq Bankın uğursuz kredit siyasəti və onun acı nəticələri bütün bank sistemində böyük bir problem yaşatdı. Bankların son aylarda kredit siyasətini bir qədər dəyişməsi barədə gəzən məlumatlar onların nəhayət ki, doğru yola qədəm qoymaq istəklərindən xəbər verir. Rəsmi statistikada hələlik bu addımların yaratdığı pozitiv nəticələr qeydə alınmasa da gələn məlumatlar onu deməyə əsas verir ki, banklar nəhayət ki, üzlerini real iqtisadiyyata və onun əsasını təşkil edən biznesə tutmağın vacibliyini dərk edə bildilər".

Bank və maliyyə məsələləri üzrə ekspert Əkrəm Həsənov isə sputnik.az-a açıqlamasında bildirib ki, banklar əsasən sadə vətəndaşlara kredit verməkdə maraqlı olacaqlar: "Bankların kredit verməyə başlamasının əsas səbəbi Mərkəzi Bankın digər banklara güzəştli kredit verməyə başlamasıdır. Təbii ki, əhaliyə kredit verilməməsi çox davam edə bilməzdi. Nəhayət, Mərkəzi Bank güzəştli şərtlərlə banklara kredit verməyə başlayıb. Banklar da aldıqları güzəştli krediti vətəndaşlara verərək, əlavə gəlir əldə etməyə çalışırlar. Digər səbəb isə bankların bu müddət ərzində əmanətlərini artırmasıdır. Ötən ilin sonunda banklara qoyulan əmanətlər bir qədər də artıb. Bu da manatın məzənnəsinin son bir il ərzində sabitliyi ilə əlaqədardır. Həm əmanətlər, həm də Mərkəzi Bank tərəfindən banklara ayrılan pul çoxaldığı üçün banklar həmin pulları vətəndaşlara kredit verib, gəlir əldə etmək istəyirlər. Ancaq bu gün sahibkarların çoxunun işlərində zəiflik müşahidə olunduğu üçün banklar əsas krediti adi vətəndaşlara verməyə başlayacaqlar. Təbii ki, kredit hər kəsə yox, ancaq şərtlərə uyğun olan insanlara verəcək".

□ **Nərgiz LİFTİYEVƏ,**
"Yeni Müsavat"

Suriyada Türkiyənin qarşısına bu dəfə Fransa çıxarılır

Paris kürd bölgəsinə əsgər göndərir, Əsədin kəşfiyyatı gizli danışıqlarda, Suriyanın şimalında hərəkətliliyin arxa planında nə var?

Xəbər verdikimiz kimi, Fransa prezidenti Emmanuel Makronun Türkiyə və Suriya kürdləri arasında vasitəçilik təşəbbüsü irəli sürməsi Ankarada narazılıqla qarşılanıb. Yelisey sarayında YPG nümayəndələrinin də daxil olduğu Suriya Demokratik Qüvvələri heyətini qəbul edən prezident Makron Suriya kürdlərini tərifləyib. Fransa prezidenti kürd silahlılarının İŞİD-ə qarşı mübarizədə böyük uğurlara imza atdığını xatırladı. Eyni zamanda Makron Suriyanın şimal-qərbində İŞİD hücumlarının qarşısını almaq üçün mozaik bir idarəetmə altında təhlükəsizlik zonasının qurulmasına, yəni başqa sözlə kürd muxtariyyətinə dəstək verdiklərini bildirdi.

Maraqlıdır ki, bu görüşdən sonra "Reuters" agentliyinə açıqlama verən Xalid Eissa Makronun Mənbicə hərbi qüvvə göndərməsi və diplomatik həll prosesinin təşviq olunması mövzusunda təminat verdiyini deyib.

Ancaq Parisdən kürdlərə yönəlik dəstək çıxışı Ankarada narazılıqla qarşılanıb. Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdöğan bəyan edib ki, Ankaranın məqsədi bölgəni terror təşkilatlarından təmizləməkdir. Eyni zamanda o xatırladı ki, Afrində terrorçuların istifadə etdiyi tunnelər fransız texnikaları ilə qazılıb. Hətta tikinti aparılıb. Daha sonra Ərdöğan Fransanın işğal hərəkatlarını xatırladı. **Sitat:** "Bu Fransa deyildimi Liviyada işğalçılıq həyata keçirən? Əlcəzairdə 5 milyon insanı öldürən

Fransa deyildimi? Hansı üzle bizə mədəniyyət dərsi verməyə cəsarət edirsən? Əvvəlcə çevril öz tarixinə, keçmişinə bax. Bizim tariximizdə bu cür qara ləkələr yoxdur. İşğal isə əsla olmayıb".

Qeyd edək ki, Fransa tərəfi hələlik Mənbicə əsgər göndərmək mövzusunda aydınlıq gətirməyib. Ancaq Türkiyə mediası Fransa ordusunun Mənbicə 4 təyyarə və 50 nəfər rütbəli hərbiçi göndərdiyi barədə məlumat yayıb. Yeri gəlmişkən, iddialara görə, ABŞ ordusu da ehtimal olunan əməliyyat bölgəsinə 300 hərbiçi göndərib.

Fransa ordusunun əsasən Suriyanın şimalında kürdlərin nəzarətində olan bölgədə 5 hərbi bazasının olduğu ehtimal olunur. Bu bazaların biri Raqqada, digər-

ləri isə Türkiyə sərhədinə yaxın nöqtələrdə yerləşir. Hərbiçilərin birbaşa Fransadan, yoxsa Suriyanın digər bölgələrindəki bazalardan gəldiyi bilinmir. Ancaq iddialara görə, fransız hərbiçiləri kürd silahlı qrupların liderləri ilə görüşüb. Hələlik fransızların sahədə fəaliyyəti nəzərə çarpmasa da, amerikalıların patrul fəaliyyətləri nəzərə çarpmır.

Qeyd edək ki, Suriya Birinci Dünya müharibəsindən sonra Məmləkət Məclisi Mandatlığı ilə

Fransanın müstəmləkəsi olub. Həm Suriya, həm də qonşu Livanda fransız təsiri çox güclü olub. Bu səbəbdən də fransızlar Suriyada daha aktiv rol almağa çalışırlar. Bəzi iddialara görə, Trampın ABŞ-ın Suriyadakı qüvvələrini çıxaracağı haqda açıqlamasından sonra Suriyada Qərbin əsas hərbi-siyasi rolunu Paris aparacaq. Fransızların Dəməşq üzərində də təsirləri mövcuddur və ötən həftə Suriya kəşfiyyatının rəhbəri Əli

Məmlükün İtaliyaya gizli səfər etdiyi haqda Avropa mətbuatında yazılar dərc olunub. Bütün bu hadisələr sanki planlı və bir ssenari üzərindən aparılır. ABŞ-ın arxa plana çəkilməsi, Yelisey sarayında SDQ liderlərinin qəbulu və Fransanın kürdlərə dəstəyi, bölgəyə hərbi qüvvə göndərməsi Suriyanın şimalında rol dəyişikliyi olduğunu göstərməyə çalışır.

Açıqlanmasa da, söhbətin Suriyada yeni Avropanın liderli-

yi ilə həll variantının gündəmə gətirildiyi, xüsusən də Suriyanın şimalında kürdlərin mərkəzində olduğu muxtariyyətin yaradılması üçün fəaliyyət aparıldığı hiss olunur. Bu fəaliyyəti tezlaşdırən isə heç şübhəsiz ki, Türkiyənin Mənbicə ehtimal olunan hücumu olub. Çünki Afrinin itirilməsindən sonra aydıncı ki, Türkiyə Mənbicə növbəti hədəf elan edib. Bu isə o deməkdir ki, tezliklə Türkiyə ordusu Fərata doğru yönəli bilər. Çünki indi amerikalıların bölgədən sıxışdırılması üçün ruslar da Ankaraya dəstək verir. Bu isə o deməkdir ki, yaxın zamanlarda Mənbicə əməliyyatı başlasa, Raqqə şəhəri mühasirəyə düşə bilər.

Maraqlıdır ki, Tramp nümayişkarane surətdə Suriyadan "çəkilmə" deyib və hətta Suriyanın şimalına bərpa məqsədilə ayrılan yardım da dayandırılıb. Bunun əvəzinə isə bölgədə nisbətən yeni qüvvə hesab olan Fransa dövrüyyəyə girib. Ancaq amerikalılar da hələlik Mənbicə və kürd bölgələrindədir. Belə görünür ki, bütün bu planlar kürdləri mümkün Türkiyə hücumundan qorumaq və Bəşər Əsəddən kürdlər üçün siyasi status almağa hesablanıb. Ancaq bu plana Dəməşq üzərində ciddi təsirə malik olan rusların nə deyəcəyi məlum deyil.

□ **Kanan RÖVŞƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

“Bakcell”dən beynəlxalq uşaq şahmat turnirinə dəstək

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və aparıcı mobil internet provayderi “Bakcell” 1-6 aprel 2018-ci il tarixlərində Bakı şəhərində keçirilən uşaq şahmat arasında 17-ci beynəlxalq şahmat turnirinə dəstək göstərib.

Bu ənənəvi turnir “Gənclik” Şahmat Klubu və Fransanın Azərbaycandakı Səfirliyi tərəfindən Azərbaycan Şahmat Federasiyasının təşkilatı dəstəyi ilə keçirilir. İsveçrə sistemi üzrə keçirilən bu turnirdə Azərbaycan, Fransa, Böyük Britaniya, Gürcüstan, Rusiya, Türkiyə, Serbiya və Qazaxıstandan 50-dən çox gənc şahmatçı iştirak edir. Gənc istedadlı şahmatçıları həmişəki kimi “Bakcell”dən maraqlı hədiyyələr gözləyir.

“Bakcell” şirkəti artıq bir neçə ildir ki, ölkəmizdə keçirilən beynəlxalq uşaq şahmat turnirlərinə öz dəstəyini əsirgəmir. Özünün “Bakcell Stars” Korporativ Sosial Məsuliyyət proqramı vasitəsilə Şirkət Azərbaycanda gənclər və ictimaiyyətin inkişafına dəstək göstərir və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlara yönəlmiş geniş miqyaslı layihələri həyata keçirir.

“Bakcell”dən “Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri”nin təşviqinə dəstək

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və aparıcı mobil internet provayderi “Bakcell” şirkəti BMT-nin Azərbaycan Nümayəndəliyinin “ASAN Radio” ilə hazırladığı “Global məqsədlər” verilişinin təşviqinə dəstək verir.

Radioverilişinin əsas məqsədi Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri ilə bağlı məlumatlılığın artırılması, 2030-cu ilə qədər olan tədbirlər planı üzrə həyata keçirilən layihələr və dayanıqlılığın təmin olunması üçün müxtəlif strukturların və vətəndaşların üzərinə düşən vəzifələrlə bağlı ictimaiyyəti məlumatlandırmaqdır.

Qeyd edək ki 2015-ci ilin sentyabr ayında dünya liderləri tərəfindən 17 Dayanıqlı İnkişaf Məqsədi qəbul edilib. Həmin məqsədlər yoxsulluğa son qoymaq, inkişaf və insanların rifahını təşviq etmək, eyni zamanda ətraf mühiti qorumaq üçün səylərin birləşdirilməsini nəzərdə tutur.

Bu əməkdaşlıq çərçivəsində aprel ayı ərzində “Bakcell” şirkətinin dəstəyi ilə “ASAN Radio”da (100FM) 4 veriliş efirə verəcək.

Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə həsr olunmuş verilişin növbəti buraxılışı “ASAN Radio”da 2 aprel 2018-ci il tarixində saat 18:20-də yayımlanacaq. BMT-nin İnkişaf Proqramının Azərbaycan ofisinin kommunikasiya və ictimai əlaqələr üzrə müşaviri Arzu Cəfərlı, Mətbuat Şurasının sədr müavini Müfəttiş Ələsgərli və “İnternyus Azərbaycan” İctimai Birliyinin təlimlər üzrə koordinatoru, jurnalist Ülker Qurbanzadə Azərbaycanda dayanıqlı inkişaf məqsədlərinin təşviqində medianın rolunu müzakirə edəcək.

Verilişin təkrarı 4 aprel (saat 11:05-də) və 6 aprel (saat 14:05-də) tarixlərində yayımlanacaq.

Qeyd edək ki, bu il Azərbaycanda ilk dəfə “Jurnalistika və Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri” mövzusunda təlim keçirilib. Təlimin əsas məqsədi media, o cümlədən sosial media kanalları vasitəsilə Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri haqqında yazılar, reportajlar, televiziya və radio verilişləri, habelə sosial şəbəkələrin hazırlanmasında yerli yazar, bloqer, vloger və digər yaradıcı insanların bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi olub.

Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun ən iri investordan biri olan “Bakcell” şirkəti həyata keçirdiyi Korporativ Sosial Məsuliyyət proqramı, müxtəlif sosial yönümlü layihələr və innovasiya layihələri vasitəsilə ölkədə müxtəlif sahələrin dayanıqlı inkişafına öz töhfəsini verməkdədir. “Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri”nin təşviqinə həsr olunmuş “Global məqsədlər” verilişinə dəstək isə Şirkətin bu sahədə gördüyü işlərin bir hissəsidir.

Azərbaycan Ali Məhkəməsinin Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏƏ) Dubay Əmirliyindən oğurlanaraq Azərbaycana gətirilən ABS vətəndaşı, azyaşlı Ceylanın taleyi həll olunur. Dubay Əmirliyində bank sektorunda çalışan Qırğızstan Respublikasının vətəndaşı Merim Beishekeyeva Azərbaycan vətəndaşı olan Davud Bağirovun onun azyaşlı övladını oğurlamaqda ittiham edir.

Dubay Məhkəməsinə baxılmasına etiraz etməyib. Dubayda məhkəmə prosesi keçirildiyi zaman o, prosesin müvəqqəti dayandırılmasını xahiş edib. Dubay Məhkəməsi onun xahişini nəzərə alıb. Həmin müddətdə Bakıya gələn Bağirov burada gizlicə Səbəyel Rayon Məhkəməsinə eyni məzmunlu iddia verib. İddia tez-tələsik hakim Nureddin

mayəndəsi Abdulla Əfəndizadə bildirir ki, qarşı tərəfin şikayəti əsassızdır: “Onlar Bakı Apelyasiya Məhkəməsinə proses zamanı belə bir şikayət vermələri haqda hakimə məlumat verməyiblər. Gəlin həmin məhkəmə prosesinin protokollarını qaldıraaq. Görəcəyik ki, yəne də yalan danışılar, Azərbaycan Ali Məhkəməsinə doğru olmayan məlumatlar

rova Qırğızıstandan qaçaraq Türkiyəyə sığınblar. Bu arada Davud Bağirovun Türkiyəyə getməsinin də bu məsələ ilə əlaqədar olmasını ehtimal edirik. Ümumiyyətlə, Davud Bağirovun, onun nümayəndə və vəkillərinin, bacısı Cəmilə Bağirovanın qanunsuz hərəkətlərini prezident seçkisi öncəsi məhkəmə hakimiyyətinə, prezidentin çıxışlarına sayqsızlıq

Türkiyədə oğurlanıb Azərbaycana gətirilən azyaşlının işi yenidən hakim masasında

Vəkil Abdulla Əfəndizadə: “Cavabdeh Davud Bağirov qəsdən Azərbaycan Ali Məhkəməsinin qərarını icra etmir”

Merim Beishekeyeva Azərbaycan vətəndaşı Davud Bağirovla 2011-ci ildə ailə həyatı qurub. Birgə nikahdan 2 noyabr 2012-ci il təvəllüdü qızları Ceyla Bağirova anadan olub. ABS-in Nyu-York şəhərində doğulan C. Bağirovaya bu dövlətin vətəndaşlığı verilib. Sonradan ailədə problem yaranıb. Merim Beishekeyeva D. Bağirova qarşı 14 iyul 2015-ci ildə Dubay İbtidai Şəriət Məhkəməsinə “nikahın pozulması, azyaşlı Ceyla Davud qızı Bağirovanın anasının himayəsində qalması, alimentin tutulmasına” haqda iddia təqdim edib. Məhkəmənin gedişatı zamanı D. Bağirov polise yalan, böhtan xarakterli məlumatlar verib. Həyat yoldaşının pozğun həyat tərzi yaşadığını, narkotiklərdən istifadə etdiyini, spirtli içki aludəçisi, fahişəliklə məşğul olduğunu bildirdi. Dubay hüquq-mühafizə orqanlarının müvafiq araşdırmaları Davud Bağirovun öz keçmiş xanımı haqda heçqəte uyğun olmayan məlumatlar verdiyini ortaya qoyub.

Hazırda Azərbaycan Ali Məhkəməsinə D. Bağirovun Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin qərarından verdiyi kassasiya şikayətinə baxılır. İddiaçı 2016-cı ildə M. Beishekeyevaya qarşı “nikahın pozulması və uşağın atanın yanında qalması” iddiası ilə Səbəyel Rayon Məhkəməsinə müraciət edib. Həmin iddiaya baxılarkən cavabdeh tərəfə bu haqda məlumat verilməyib. Eyni mahiyyətli iddia ilə Merim Beishekeyeva, qeyd etdiyimiz kimi, 2015-ci ildə Dubay Əmirliyinin 1-ci İnstansiya Məhkəməsinə müraciət edib. İş üzrə Davud Bağirov məhkəməyə cavabdeh qismində cəlb edilib. Hər 2 tərəf xarici vətəndaşlar olduğundan Dubay Məhkəməsi iddiaya ilkin baxış keçirilərkən onların iddiaya məhz Dubay Məhkəməsinə baxılması haqda fikirləri dinlənilib. D. Bağirov ona qarşı olan iddiaya

Bağirovun sədrliyi ilə 1 iclas keçirməklə qərar qəbul olunub. Qərar Davud Bağirovun maraqlarına uyğun olub. Sonradan Dubaya qayıdan Davud Bağirov orada Merim Beishekeyevanın ona qarşı iddiası üzrə prosesə qatılıb. Lakin yəne də Dubay Məhkəməsinə Azərbaycanda gizlicə çıxarılan qərarla bağlı məlumat verməyib. Dubay Məhkəməsi M. Beishekeyevanın vəkillərinin səhlənkarlığı ucbatından iddiasını təmin etməyib. Dubay Apelyasiya Məhkəməsinə isə onun iddiası təmin olunub. D. Bağirovun Dubay Ali Məhkəməsinə verdiyi şikayət təmin olunmayıb. Məhkəmə M. Beishekeyevanın xeyrinə qərarı qüvvədə saxlayıb. Azərbaycan Ali Məhkəməsinə hakim Əsəd Mirzəliyevin sədrliyi ilə Dubay Ali Məhkəməsinin qərarı tanınır və icraya yönəlib. Bakı Apelyasiya Məhkəməsi hakim Rəqib Qurbanovun sədrliyi ilə 21 noyabr 2017-ci il tarixdə Səbəyel Rayon Məhkəməsinə gizlicə çıxarılan qətnaməni ləğv edib, mülki işin icraatına xitam verib.

D. Bağirov hazırda həmin xitam qərarından şikayətçidir. M. Beishekeyevanın nü-

verirlər. Bu işə məhkəmənin aldadıması cəhddir, ədalət mühakiməsinin azdırılmasına xidmət edir. Bu həm də Davud Bağirovun ilk yalanı deyil. Qırğızıstanda bir neçə ay bundan əvvəl hüquqlarını müdafiə etdiyim Merim Beishekeyevaya qarşı başlatmış olduğu şər, böhtan kampaniyası, nəhayət, Davud Bağirovun öz əleyhinə işləməyə başlayıb. Belə ki, Qırğızıstanda bir əxlaqsız qadın - Luiza Usupbek qızı Merim Beishekeyevaya qarşı hüquq-mühafizə orqanlarına şikayət vermişdi. Şikayətlə əlaqədar Qırğızıstan Respublikasının Baş Prokurorluğu və təhlükəsizlik xidmətinin apardığı araşdırma zamanı məlum oldu ki, bu yalanın uydurulmasında polis əməliyyat müvəkkili iştirak edib. Həmin əməliyyat müvəkkili işdən kənarlaşdırılaraq məsuliyyətə cəlb olunub. İş aparmış müstəntiq barəsində araşdırma aparılır, iş materialları işi aparacaq şübhəsizdən alınaraq başqa istintaq idarəsinə verilib. Luiza Usupbek qızının Merim Beishekeyevaya qarşı yalanla dolu şikayət verməsi üzə çıxandan sonra o və onu bu işə cəlb edən Davud Bağirovun yaxın tanışı Asel Mami-

kimi qiymətləndirmək olar”.

A. Əfəndizadənin sözlərinə görə bu yalanlar haqda Ali Məhkəməni məlumatlandırır: “Bir məlumatı da diqqətinizə çatdırırdım ki, Davud Bağirov qəsdən Azərbaycan Ali Məhkəməsinin qərarını icra etmir. Səbəyel rayon İcra və Probasiya şöbəsi əməkdaşları onun mənzilinə gedib, Dubayda oğurlanaraq Türkiyə üzərindən Azərbaycana gətirilən uşağı tələb ediblər. D. Bağirovun bacısı Cəmilə Bağirova icra məmurlarına deyib ki, Davud Bağirov Ali Məhkəməyə şikayət verib”.

Abdulla Əfəndizadə qeyd edir ki, Bağirovun vəkili, bacısı Cəmilə Bağirova özlərinə arxayın şəkildə 5 aprel 2018-ci ildə Ali Məhkəmədə keçiriləcək məhkəmə iclasında qalib gələcəkləri ilə öyünürlər. Nümayəndə deyir ki, hər bir halda Ali Məhkəmədə iş üzrə ədalətli qərar çıxarılacağına inanır.

Nümayəndə qeyd edib ki, ABS-in Azərbaycandakı səfirliyi azyaşlı Ceylanın taleyi həll olunan məhkəmələri diqqətdə saxlayır. İş üzrə prosesdə səfirlik nümayəndəsi ilə təmsil olunur.

□ E. MƏMMƏDƏLİYEV
“Yeni Məsəvat”

Avstriyada yaşayan 18 min 500 nəfər Türkiyə mənşəli immiqrant bu ölkədən deportasiya olunmaq riski ilə üzləşib. Hökumət koalisiyasına daxil olan aşırı sağçı Azadlıq Partiyası (FPÖ) onlardan "Türkiyə vətəndaşı olmadıqlarını" sübut etməsini istəyir, - BBC Türkçe xəbər verir.

Hollandiyada çıxan "Trouw" qəzetinə görə, Türkiyə vətəndaşı olmadığını isbat edə bilməyənlər bu ölkədə Avstriya pasportundan və bütün vətəndaş hüquqlarından məhrum olunacaqlar. Avstriyada ikili vətəndaşlıq qadağan olunub.

FPÖ-nün təşəbbüsü ilə keçirilən araşdırmaya görə, Avstriyada bu ölkənin pasportuna sahib olan 18 min 500-ə yaxın Türkiyə mənşəli vətəndaş var. Avstriya rəsmilərinin bildirdiyinə görə, həmin insanların ikili vətəndaşlığa malik olduqları ehtimal edilir. Köçkünlər bürosunun məlumatına əsasən, Türkiyə mənşəli immiqrantlardan 30 nəfərin ikili vətəndaşlığı var. Avstriyanın sağçı hökuməti hazırda Avstriya pasportuna sahib olan təxminən 10 min insanın "Türkiyə vətəndaşı olmadıqlarını" sübut etmələrini istəyir. Bunu rəsmən sübut edə bilməyənlər Avstriya vətəndaşlığını itirəcək və deportasiya riski ilə üzləşəcəklər.

Ötən il Amerika prezidenti Donald Tramp da deportasiya şərtlərini sərtləşdirdi. Tramp administrasiyası qeyri-leqal mühacirlərin deportasiya olunması üzrə yeni, daha sərt qaydalar hazırladı. Hakimiyyət bu yolla deportasiya olunmuşların sayını artırmağa ümid edirdi.

Tədbirlər, ilk növbədə, cinayət törətdiyinə görə məhkum olan və ölkə sabitliyinə təhlükə kəsb edən və ABŞ ərazisinə yeni gələnlərə aiddir. Hökumət yol qaydalarını pozmuş miqrantlarla ciddi cinayət törətmiş şəxslər arasında fərq qoymayacaq.

Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi

Xarici ölkələr miqrantları geri qaytarır - azərbaycanlılar bu siyahıda ola bilərlərmi?

Almaniya qaçqınlıq və oturma statusu ilə bağlı proseduru tezləşdirib, amma...

imzalanmış və ratifikasiya olunmuş readmissiya haqqında qanuna görə, şəxs artıq özünü gizlədə bilmir. Bu qanun qarşılıqlı məlumat mübadiləsi öhdəliyidir. Bununla da proses tezləşir və müraciət edən şəxs qaçqınlar idarəsindən gələn neqativ qərarı üst məhkəmə orqanına şikayət etməklə kifayətlənir.

Beləliklə, məhkəmə prosesi yekunlaşır. Əgər məhkəmədə mühacirin Avropada oturma alması haqqında qərara müsbət baxılmayıbsa, bu şəxsin geri göndərilməsi prosesi başlayır. Artıq Almaniyanın müvafiq qurumları sırf iqtisadi hədədə miqrantlar Almaniya qala bilirdilərsə, artıq şərtlər dəyişib. Daha bir məqam isə oturma almaq istəyən şəxsin öz ad-soyadını vermədən gizlətməsi olurdu. Bu halda da araşdırma mümkün olmadığı üçün proses uzanırdı. Halbuki artıq assosativ müqavilənin şərtlərinə və "Şərç Tərəfdaşlıq" programına daxil olan ölkələrlə Avropa İttifaqı arasında

tərəfindən dərc edilmiş sənəddə göstərilir ki, ölkə hakimiyyəti qeyri-leqal miqrantların çox hissəsini ölkədən çıxarmağı prioritet hesab edir. Yeni qaydalar ABŞ-da mövcud olan qanunları dəyişmir, lakin onların tətbiq təcrübəsini sərtləşdirir. Ağ Evin mətbuat katibi Shon Speicer bildirib ki, yeni qaydalar kütləvi deportasiyaya gətirib çıxarmayacaq. Lakin qaydalar hüquq-mühafizə orqanlarına daha çox səlahiyyət verəcək.

Bu sənəd Barak Obama zamanı qəbul edilmiş uşaq olarkən ABŞ ərazisinə düşmüş qanunsuz miqrantları müdafiə

sistemini rədd etmir. Təxminən 750 min gənc bu qanunla qorunur. Lakin Tramp administrasiyası qanunsuz şəkildə ölkəyə uşaqlarını keçirən valideynləri cəzalandırmağı istəyib.

Ağ Ev bu tədbirlərin tətbiqi üçün MTN-in daha çox adamı işə götürməsi üçün Konqresdən maliyyə resursları ayrılmasını istəyir. Miqrasiya polisində əlavə 10 min nəfərin, sərhəd patruluna isə 5 min nəfərin qatılacağı planlaşdırılır.

"Yeni Müsavat" məlumat verir ki, son zamanlar qaçqınların geri göndərilməsi məsələsində Almaniya xüsusi aktivlik nümayiş etdirir. Buna səbəb

isə Almaniyanın son illər qaçqınlıq və oturma statusu ilə bağlı proseduru sürətləndirməsidir. Belə ki, daha öncəki illərdə hansısa mühacirin illərlə mühacirətlə bağlı müraciətlərinə baxılmırdısa və həmin müddətdə miqrantlar Almaniya qala bilirdilərsə, artıq şərtlər dəyişib. Daha bir məqam isə oturma almaq istəyən şəxsin öz ad-soyadını vermədən gizlətməsi olurdu. Bu halda da araşdırma mümkün olmadığı üçün proses uzanırdı. Halbuki artıq assosativ müqavilənin şərtlərinə və "Şərç Tərəfdaşlıq" programına daxil olan ölkələrlə Avropa İttifaqı arasında

publikasının vətəndaşlığından çıxma ilə əlaqədar tələb olunan sənədlər hansılardır? Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığından çıxma barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin adına yazılmış ərizə-anketi Azərbaycan Respublikası ərazisində yaşayan vətəndaşlar Dövlət Miqrasiya Xidmətinə, xarici dövlətlərdə yaşayan vətəndaşlar isə Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlikləri və ya konsulluq idarələri vasitəsilə Xarici İşlər Nazirliyinə təqdim edirlər.

Vətəndaşlıqdan çıxma ilə bağlı tələb olunan sənədlərin siyahısına diqqət yetirək:

1. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin adına ərizə (səbəbini göstərmək şərti ilə); təcümeysi-hal; şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin surəti (notarial qaydada təsdiq olunmuş); yaşayış yerindən ailə tərkibi haqqında arayış; 4 ədəd fotosəkil (3x4 sm ölçüdə); dövlət qarşısında icra edilməmiş öhdəliklərinin olmaması və ya Azərbaycan Respublikasında hüquqi və fiziki şəxslərin mənafeləri ilə bağlı olan əmlak öhdəliklərinin olmaması barədə müvafiq sənədlər (siyahısı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlıq Məsələləri Komissiyası tərəfindən təsdiq edilmişdir); dövlət rüsumunun ödənilməsi barədə qəbz (110 manat).

□ **Sevinc TELMANQIZI,**
"Yeni Müsavat"

Piyadaların qəniminə çevrilən prospektdə keçid problemi...

Anar Nəcəfli: "Yaxın müddətə orada piyada keçidi tikilməsi ilə bağlı işlərə başlanılacaq"

Aprel 1-də Heydər Əliyev prospektində ağır yol qəzası baş verdi. Bu prospektdə üzü şəhər istiqamətində Şəfa stadionu yaxınlığında nəqliyyat vasitəsi aşdı və bu səbəbdən Heydər Əliyev prospektinin həmin hissəsində nəqliyyatın hərəkətində sıxlıq yaşandı. Qəza ilə bağlı video sosial şəbəkələrdə yayıldı və ciddi müzakirə doğurdu. Yazılan şərhlərin birində isə həmin yolun piyadalar üçün də təhlükəli olması ilə bağlı iddialar yer alıb.

Rəşid Çolak adlı sosial şəbəkə istifadəçisi yazıb ki, Heydər Əliyev prospekti yaxınlığındakı çap mərkəzində işləyir və demək olar ki, hər gün bu yolda baş verən qəzaların şahidi

olur: "Bu yol 100-dən artıq can alıb. Dəfələrlə müraciət etməyimizə baxmayaraq, Bağirovdakı körpüsündən üzü metroya tərəf cəmi bir yolüstü piyada keçidi var.

Düşünürəm ki, orada "Azər-sun Holding"ın yağ fabriki, "Ulduz" şokolad fabriki, "Evropean Tobakko", mebel fabrikləri, bizim mətbəə və sair iş yerləri var. Elə şirkət ola bilməz ki, bu prospekt onlardan bir can almasın. Bir yaxın qohumumun və başqa 12 nəfərin bu yolda ölməsinə şəxsən özüm şahid olmuşam. Bir neçəsinin cəsədini maşından özüm çıxartmışam. Nə qədər müraciətlər etsək də faydası yoxdur".

Vətəndaşın bu sensasion açıqlaması ilə bağlı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyindən mövqə öyrənməyə çalışdıq. Qurumun mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Nəcəfli bildirdi ki, ötən gün baş verən qəzanın piyada keçidi ilə əlaqəsi yoxdur: "Bu qəzanın baş verdiyi yerdə 4 giriş-çığış olan yeraltı piyada keçidi var. O ki qaldı bu prospekt boyunca digər piyada keçidlərinin tikilməsinə, bununla bağlı

artıq AAYDA tərəfindən müvafiq quruma müraciət olunub. Bildiyiniz kimi, hər hansı ərazidə piyada keçidinin inşası AAYDA-nın səlahiyyətində olan məsələ deyil. Agentlik olaraq biz, sadəcə olaraq, Yol Hərəkəti Təhlükəsizliyi Komissiyasına təklif verə bilərik. Nəticədə isə bu komissiyanın çıxacağı qərardan asılı olacaq".

A.Nəcəfli vurğuladı ki, sözügedən ərazidə yerüstü piyada keçidinin tikilməsi nəzərdə

tutulub: "Heydər Əliyev prospektində də yerüstü piyada keçidinin inşası ilə bağlı biz təklif vermişik. Təklif qəbul olunub. Burada 23-cü polis bölməsinin yaxınlığı təhlükəli ərazi hesab olunur. İnsanlar kütləvi şəkildə bu ərazidə yolu keçməyə cəhd göstərirlər. Məhz bu ərazidə keçid inşa olunacaq. Yaxın müddət ərzində orada işlərə başlanılacaq".

□ **Nərgiz LİFTİYEV,**
"Yeni Müsavat"

MUSAVAT

Son səhifə

N 70 (6959) 3 aprel 2018

Nə sənədi var, nə pulu - 6 ildir səyahətdədir

2012-ci ildə itkin düşən Kanadanın Toronto şəhər sakini Anton Pilipi Amazonkadaki cəngəllikdə tapıblar. Son 6 il ərzində o, sənədsiz və pulsuz 10 ölkə adlayıb. Lenta.ru saytı CBC-yə istinadən xəbər yazıb ki, çirkli paltarda, ayaqyalın formada yolda gedən saqqallı kişini ötən ilin noyabr ayında Braziliya polisleri aşkar etmişdi. Öncə onu kasıb kimi qəbul etdilər, ardınca isə polis onunla ingilis dilində danışaraq, Kanadadan gəldiyini üzə çıxarıb. Polis onun qardaşı ilə əlaqə yaratmağa nail olub. Məlum olub ki, kişini sonuncu dəfə 2012-ci ildə Torontoda görüblər. Ondən sonra ailəsinin onun harada olduğunu tapıb üzə çıxara bilməyib. Qohumları ehtimal edir ki, kişini evdən psixoloji problemlərə görə gedib.

Aydınlaşdırma zamanı məlum olub ki, Pilip öncə ABŞ sərhədini keçib, oradan Meksikaya keçib, ondan sonra Kosta Rika, Panama, Kolumbiya, Venesuela və Argentinada olub. Səfərinin böyük hissəsini o, piyada gerçəkləşdirib, bəzən isə yük maşınlarının kuzovunda gizləyib. Yolboyu kişi meyvə və giləmeyvə ilə qidalanıb. Şəhərlərdəki maşinyuməntəqəllərində isə geyimlərini yuyub.

Musiqi dinləmək insanı bir çox xəstəliklərdən xilas edir

Yeni aparılmış tədqiqatın nəticələrinə görə, əfsanəvi "Queen" qrupunun "Bohemian Rhapsody" mahnısına qulaq asan hər kəsin əhvalı və səhhəti yaxşılaşır. Yeni sorğu əsasında məlum olub ki, xəstəlik və depressiya zamanı keyfiyyətli musiqiyə qulaq asan insanların 90 faizində əhval yüksəlir. İnsanların 80 faizi isə bildirib ki, onlar xəstə və əzgin vaxtlarında musiqi dinləyərkən vəziyyətləri düzəlir. Xəstə olan insanların əksəriyyəti "Queen" Britaniya rok qrupuna məxsus "Bohemian Rhapsody" ifasına üstünlük verir. Altı dəqiqəlik mahnı 1975-ci ildə qrupun solisti Freddi Merkuri tərəfindən yazılıb. Xəstə insanların əhvalını qaldı-

ran ikinci musiqi isə İsveçin "ABBA" qrupuna məxsus "Dancing Queen" mahnısı olub. Üçüncü yerdə isə Farell Uilyamsın "Happy" mahnısı gəlir.

İnsanların 70 faizi xəstəlik zamanı mahnıya qulaq

asmaq istəyir. 36 faizi isə sağalmaq üçün musiqidən çox, səsə qulaq asmağa üstünlük verir. Sorğuda 1000 nəfər insan iştirak edib. Sorğu BBC radiostansiyasının illik layihəsi çərçivəsində baş tutub.

95 yaşlı fermer uzunömürlülüğün sirrini açdı

Avstraliyadan olan uzunömürlü fermer öz həyat formuluunu açıqlayıb. 95 yaşlı kişi etiraf edib ki, bu illər ərzində bir dəfə də olsun işini atmağı düşünməyib. Rik Pisaturo 1922-ci ildə İtaliyada dünyaya gəlib. İkinci Dünya müharibəsi zamanı onu anti-Hitler koalisiyasının nümayəndələri əsir götürüblər, ardınca da Avstraliyaya sürgün ediblər. Orada kişi fermada işə düzəlib və həftənin 7 günü səhər gün açıldan axşama qədər çalışıb. Həmin vaxtdan etibarən onun iş qrafiki dəyişməyib.

50 il ərzində Pisaturo fermalarından birini qu- Avstraliyanın ən iri donuz rub. "Bəzən mən gecə sa-

at 11-ə qədər çalışıram" deyən fermer bildirib ki, təqaüdə çıxmağı planlaşdırmır və ölənin atasını nümunə götürərək yaşamına davam etmək istəyir. Pizaturonun atası da 101 il yaşayıb və ömrünün son gününə qədər işini dayandırmayıb. "Bütün gün boyu hərəkətsiz uzanmaq və heç nə etməmək doğru deyil. Bu halda adamın ürəyi dayana bilər" deyən qoca kişinin sözlərinə görə, uzunömürlülüğünü və sağlamlığını iş fəaliyyətinə borcludur. Yaşının çoxluğuna baxmayaraq, yaşlı kişi mobil telefonda rahatlıqla istifadə etməyi və e-mail ünvanına gələn məktubları bir neçə dəqiqə ərzində cavablandırıb, iş münasibətlərini tənzimləməyi bacarıb.

QOÇ - Həddindən ziyadə uğurlu gündür.

Ürayinizə yaxın adamlarla rastlaşmağınız, həmçinin sevindirici təkliflər almağınız uzun müddət yadınızda qalacaq. Uzaq yola çıxsanız, ehtiyatlı olun.

BUĞA - Sağlıq durumunuzda və fəaliyyət istiqamətinizdə problemləriniz gözənlilsə də, qalan işləriniz uğurlu olmalıdır. Hətta günün ikinci yarısında qazanmaq ehtimalınız da var.

ƏKİZLƏR - Ümumi məziyyətlərinə görə qənaətbəxş təqvimdir. Xüsusən də saat 14-16 aralığında hansısa xoş bir hadisə ilə rastlaşacaqsınız. Ailə üzvlərinizlə, həmkarlarınızla mehriban davranın.

XƏRÇƏNG - Ulduzların düzümü rahatlığı daha çox səfər və qonaqlıqlarda tapa biləcəyinizdən xəbər verir. Çünki bu gün sizə çoxlu adamlarla təmasda olmaq vacibdir. Tənhaliyə qurşanmayın.

ŞİR - Bəxtinizdə ilahi bir təqvim durub. Bu səbəbdən də hansısa müqəddəs yeri ziyarət etməklə, kimsəsizləri sevindirməklə böyük savab qazanmış olarsınız. Axşam maraqlı insanlarla görüşünüz mümkündür.

QIZ - Səhhətlə bağlı nasazlığınız olsa da, bu, ovqatınızı pozmayacaq. Əksinə, gün ərzində iştirakçısı olduğunuz proseslər sizi xeyli fərəhləndirəcək. Ətrafınıza yaxşı insanlar toplaşacaq.

TƏRƏZİ - Maliyyə vəziyyətiniz imkan versə, özünü təzə geyim alın. Çünki xeyli müddət belə fürsət ələ düşməyəcək. Göy qübbəsi kənar təsirlərə aludə olmamağı, riskdən qorxmamağı tövsiyə edir.

ƏQRƏB - Ulduzlar bu təqvim daha çox istirahətə ayırmağı tövsiyə edir. Ağır fiziki və zehni işlərə girişməyin. Saat 16-dan sonra qonaq getməyə, ikili gəzintilərə aludə olmağa dəyər.

OXATAN - Bir tərəfdən cəhdlərinizin boş çıxması, digər tərəfdən ətrafınızda olanların naxələfliyi ovqatınızı poza bilər. Odur ki, müəyyən qədər təcrid olunub öz aləminizə qapılın.

OĞLAQ - Yalnız maliyyə məsələlərində uğurlarınız gözənilir. Odur ki, əsas gücünüzü bu istiqamətə yönəldin. Kiməsə borc vermək və ya almaq fikrindən uzaq olun. Axşam başqa ünvana getməyin.

SUTÖKƏN - Saat 15-ə qədər qarşılıqlı münasibətlərdə gərginlik gözənildiyindən tədbiri olun. Bunu bacarsanız, ulduzlar sonrakı müddətdə sizə xüsusi zövq verəcək. Təzə xəbər də eşidəcəksiniz.

BALİQLAR - Çox düşərli gündür. Boş durmaqdansa ən xırda şansdan belə istifadə edin. Tərəfdaşlıq zəminində, perspektivli sövdələşmələrdə uğurlarınız artacaq. Sağlıq durumunuzu diqqətdə saxlayın.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

3 aprel Sabuhi Rahimli

Qoca kişinin ayı ilə davası Yaponiyada soka salıb

Yaponiyanın Yamana şəhər sakini, 68 yaşlı karateçi Hirahito Miyaqava ona hücum edən ayıdan qurtula bilib. Bu barədə yerli FNN kanalı məlumat yayıb. Xəbər də qeyd olunur ki, Miyaqava ayının hücumuna məruz qalanda çöldə iş görürmüş. Kişinin fikrincə, ayının boyu 1.6 metr olub. Yaxınlaşmaqda olan heyvanı gören yapon bir neçə dəfə ona ayağı ilə zərbə vurub. Karate üzrə trener döyüş üsullarından istifadə edib. Miyaqavanın sözlərinə görə, öncə o, ayın qarnına, daha sonra isə sinəsinə güclü zərbələr endirib. Bundan sonra heyvan hadisə yerindən uzaqlaşdı və dağlara doğru qaçdı. 2015-ci ilin apreldə məlum oldu ki, 75 yaşlı amerikalı Karl Mur öz heyvanlarını ayıdan xilas etmək üçün sonuncuya çoxlu sayda zərbələr endirib.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rəuf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ
Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.